ATILIM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Kurucusu: İ.Bilen Yıl: 14 Sayı:10 (200)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 15 Mayıs 1987

DEMOKRATİK TÜRKİYE DAHA GÜÇLÜ TKP!

1 Mayıs yasak altında: Ama işçi sınıfı grev alanlarında

GELECEK 1 MAYIS'A DAHA GÜÇLÜ

1 Mayıs 1987, işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü üzerindeki yasağın yırtılmasının yakınlaştığını müjdeledi. Alanlar yine polis ve askeri birlikler tarafından çevrilmişti. Ama bu yıl 1 Mayısçıların sesi, 1 Mayıs düşmanlarının sesini boğdu geçti. 1 Mayıs yasağına tek başına Evren, o da yarım ağız sahip çıkmak durumunda kaldı.

Bu yıl 1 Mayıs, öncesi ve sonrasında gelişen yığınsal çıkışlarla, bunlara katılanların kararlığı ile belirlendi.

En başta bu yıl 1 Mayıs'ı 11 bin işçi grevde karşıladı. Grev yerleri ve sendikalar dayanışma merkezleri haline geldi. Fabrikalarda değişik biçimlerde yapılan kutlamaların, sol güçlerin daha geniş dağıtılan bildirilerinin yanısıra, bu yıl İstanbul'da 2 bin kişinin katıldığı bir kapalı salon toplantısı düzenlendi. İşçi sınıfının bu bayram gününün özgürce, yığınsal biçimde kutlanabilmesi çok geniş güçlerce savunuldu.

1 Mayıs öncesinde, 26 Nisan'da Türk-İş Samsun'da miting düzenledi. Bu miting, mitinge makinalı tüfekli polislere korkusuz gözlerle bakan on bini aşkın işçinin katılışı, 1 Mayıs 1977 katliamı ile yığınsal işçi gösterilerine korku salmak isteyenlere anlamlı bir meydan okuma oldu.

Türk-İş'in 10 Mayıs günü İzmit'de düzenlediği grevci petrol işçileriyle dayanışma mitingine bu kez 35 bin emekçi katıldı. Devrimci sol güçler mitingin başarısı için vargüçle çalışırken, SHP ve DYP'nin yerel örgütleri de mitingi desteklediklerini açıkladılar. Büyük bir coşku içinde geçen mitingde 35 bin emekçi hep bir ağızdan şu belgileri

Arkası 9. sayfada

ÇOĞUNLUĞUN, AZINLIĞIN VE BİREYİN HAKLARI

Bir süreden beri kamuoyu, 1982 Anayasası ile getirilen siyasal yasakların (geçici 4. madde) kaldırılması sorununu hararetle tartışıyor. Bu satırlar yazılırken, konu parlamentoda belki de görüşülmüş ve anayasa değişikliği ile ilgili şu ya da bu koşullarda bir referandum yapılması kararı alınmış olacaktır.

Bu karar şöyle ya da böyle çıkmış olsa da, biz kendi görüşümüzü belirtmek istiyoruz.

Bülent Ecevit, Süleyman Demirel ve bir dizi politika adamı üzerindeki yasaklar, 12 Eylül darbesinin Türkiye Cumhuriyeti tarihinde görülmemiş ölçüde yarattığı yıkıcı, insan haklarıyla bağdaşmayan otoritarizmin işlediği suçlardan küçük bir bölümüdür. Gerçekten de burada sınırlı sayıda TC yurttaşının temel hak ve özgürlüklerinin hiçbir hukuk kavramıyla bağdaşmayacak şekilde ellerinden alınması söz konusudur. Cunta bu hukuk dışı karara, çoktan beri kamu vicdanında mahkum olan, süngü gölgesinde yaptığı bir sözde referandumla halkı suç ortağı yapmıştır.

Öte yandan darbeden bu yana, bağımsız yargı organları dışında oluşturulan olağanüstü mahkemelerde de, yüzbini aşkın insanın özgürlüğü, hatta bazılarının yaşama hakkı yok edilmiştir.

Çok açıktır ki, ne 1982 referan-

Arkası 10. sayfada

"BARIŞ, YENİ TİPTEN BİR GELİŞME VE SOL BAĞLAŞIKLIK İÇİN"

■ Kardeş YKP'nin 12. Kongresine Genel Sekreter Harilaos Florakis yoldaş tarafından sunulan MK raporunun bir özetini ve YKP 12. Kongre'sinde TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın yaptığı konuşmadan bölümleri 3. sayfadan itibaren okuyabilirsiniz.

VAN'DAKİ CİNAYETİ İNSANIM DİYEN HERKES LANETLEMELİDİR!

3 Mayıs gecesi, Van, insanım diyen herkesin lanetlemesi gereken ve laik demokratik bir düzen isteyen herkesin ciddi kaygılar duymasına yol açan bir olaya sahne oldu. 100. yıl üniversitesi öğrencileri, kendilerine "Islamın Bekçileri" adını veren, eli taşlı, sopalı, bıçaklı gözü dönmüş bir güruhun saldırısına uğradı. Bu saldırı sonucu, Veterinerlik fakültesi 1. sınıf öğrencisi Mehmet Şirin Tekin yaşamını yitirdi, biri ağır olmak üzere yedi öğrenci yaralandı. Saldırganlardan bir bölümü tutuklanırken, Şirin Tekin'in katili ve saldırganların elebaşısı, olayın ardından gözaltına alınmış olmasına karşın serbest bırakıldı. Kaçmasına olanak tanındı.

Daha iki yıl önce bu üniversiteyi açarken yaptığı konuşmada yurt, yemekhane isteyen, sorunlarını dile getiren gençleri "anarşist, terörist" ol makla, "12 Eylül öncesine dönmek" istemekle suçlayıp, aba altından sopa göstermiş olan Evren, bu cinayet karşısında konuşmaya bile gerek görmedi.

Bu cinayet ortamının hazırlanmasındaki sorumluluğu tartışma götürmeyen ANAP hükümetinin içişleri bakanı ise olaydan birkaç gün sonra, ancak gazetecilerin soruları üzerine yaptığı açıklamada, bu cinayeti sıradan bir adliye olayı olarak sunmaya kalkıştı.

Gerçekten böyle midir? Sözkonusu cinayet, sunulmak istendiği gibi oruç tutan ve tutmayan öğrenciler arasında geçen bir tartışmanın yol açtığı bir olay mıdır? Aralarında oruç tutanların da bulunduğu yaralı öğrencilerin ve velilerin basında yer alan açıklamaları bunun tersini gösteriyor.

100. yıl üniversitesi öğrencileri ve velileri, saldırganların bizzat okul içindeki bazı öğretim görevlileri tarafından desteklendiklerini, derslerin şeriat propagandası haline dönüştürüldüğünü, Atatürk'e küfür edildiğini, okuldaki mescide devam etmeyen öğrencilerin baskılara hedef olduklarını okul içinde ayinler düzenlediğini açıkladılar. Ve üniversite rektörünün tüm bunlara göz

Arkası 10 sayfada

LENİNCİ "PRAVDA"NIN 75. YILDÖNÜMÜ

ПРАВДА

5 Mayıs 1987'de Moskova'da SBKP Merkez Komitesi organı "Pravda"nın 75. kuruluş yıldönümü kutlandı. İlk sayısı 5 Mayıs 1912'de Bolşevik Partisi'nin kurucusu ve önderi V.İ.Lenin tarafından yayınlanan Pravda'nın 75. yıldönümü kutlamalarına yüzden fazla komünist ve demokratik basın organı temsilcisi de katıldı. Kutlamalarda TKP MK organı Atılım'dan da bir temsilci yer aldı. Bu yıldönümüyle ilgili olarak değişik toplantılar düzenlendi. 3-4 Mayıs 1987 günlerinde komünist ve demokratik basın organları temsilcilerinin katıldığı toplantıda toplumsal ilerleme, sosyal adalet için, dünyamızda barışın ve insanlığın varlığının korunması için verilen savaşımda basının oynadığı rol üzerinde duruldu. Günümüzde gazetecilere, kitle iletişim araçlarında çalışanlara, bütün basın emekçilerine büyük sorumluluk düştüğü vurgulandı. Onların şimdi dünyadaki gelişmeleri etkileyebilmek için her zamankinden daha büyük olanaklara sahip oldukları kaydedildi.

4 Mayıs 1987'de komünist ve demokratik basın organları temsilcilerinin katıldığı toplantıda SBKP MK Sekreteri A.Dobrinin bir konuşma yaptı. A.Dobrinin toplantının ilginç, karmaşık gelişmeler olduğu koşullarda, insanlık tarihinde yeni bir çağ açan Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünde yapıldığını belirtti. SBKP'nin, Sovyet devletinin uyguladığı dış politikanın ilkesel temelleri üzerinde ayrıntılı olarak durdu. SBKP 27. Kongresince belirlenen dış politika programının atom-uzay çağında atomsuz bir dünya oluşturma felsefesinin somut eylemler platformuyla birleştiği bir program olduğunu belirtti. Bu politikanın ise "atom çağında yeni politik düşünce tarzı" deyiminde ifadesini bulduğunu kaydetti. Bunun Sovyet komünistleri açısından Marksist öğretiyi günümüz koşullarına yaratıcı biçimde uygulamak ve geliştirmek anlamına geldiğini dile getirdi. Tarihsel gelişmenin günümüz aşamasının özelliğini, emek ile sermaye arasındaki çelişkilerin henüz ortadan kalkmadığı şimdiki atom çağında insanlığın varlığını korumak için verilen savaşımın oluşturduğunu belirtti. Bu savaşımın mutlaka kazanılması gerektiğini vurguladı. "Çünkü bu, bütün diğer politik, sosyal, ekonomik ve kültürel görevlerin yerine getirilmesinin önkoşuludur" dedi.

Kardeş partilerin temsilcileri de günümüz koşullarında barış için, atomsuz bir dünya oluşturulması için savaşımın taşıdığı büyük önemi belirttiler ve bu yönde Sovyetler Birliği'nin yaptığı barış önerilerine büyük değer biçtiler. Kardeş partilerin temsilcileri SBKP'nin 27. Kongresinin ve son Ocak Plenumu'nun kararlarını selamladılar.

5 Mayıs 1987'de "Pravda"nın 75. yıldönümüyle ilgili olarak Moskova'da düzenlenen ve Sovyet basın yayın organları temsilcileri ile dünyanın çeşitli bölgelerinden komünist ve demokratik basın organları temsilcilerinin katıldığı toplantıda "Pravda" gazetesi Başredaktörü V. Afanasyev konuştu. V.Afanasyev "Pravda"nın ve bütün Sovyet basın organlarının bugün Sovyetler Birliği'nde toplumun yaşamının bütün alanlarında gerçekleştirilen yenilenme sürecinde oynadıkları büyük rolü belirtti. Toplantıda işçi muhabir A. Şevçenko, SSCB Yazarlar Birliği Birinci Sekreteri A. Karpov ve "İzvestiya" gazetesi Başredaktörü I.Laptev konuştu. Konuşmacılar Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünde "Pravda"nın devrimci geleneklerinin geliştirilmesinin önemi üzerinde durdular. Kardeş partilerin temsilcileri "Pravda"ya çalışmalarında yeni yeni başarılar dilediler.

"Pravda"nın 75. yıldönümü kutlamalarına katılan Atılım temsilcisi yaptığı konuşmada, diğer konuların yanısıra, Sovyetler Birliği'ndeki devrimci düzenleme çizgisi üzerine şunları söyledi:

V.İ.Lenin'in ünlü "Büyük Girişim" adlı eserinde, üretici

Arkası 11. sayfada

EŞİM, YOLDAŞIM ZİYA YAMAÇ

• Şekibe YAMAÇ

Bu yazımda sizlere eşim, yoldaşım Ziya Yamaç'tan söz etmek istiyorum. Bir yıl önce 26 Mayıs'ta ayrılmıştı aramızdan, sessiz sedasız. Yaşamı gibi diyemiyeceğim, çünkü her gerçek komünist gibi vatanını, emekçi halkını, ezilen tüm halkları seviyordu. Demek ki, vatanının yağma edilmemesi, çilekeş emekçi halkının sömürünün her çeşidinden kurtulması, emeğinin karşılığını tam olarak alması, düşündüğünü özgürce söyleyebilmesi, yazabilmesi için uğraş vermesi gerekiyordu. Bu uğraş sessiz sedasız yürütülemezdi. Hümanist, ilerici dünya yazarlarından çeviriler yaparak yola koyuldu. Öyküler yazdı.

Ama burada birlikteki ilk yolculuğumuzun öyküsü üzerinde durayım:

Yıl 1942. Savaş olanca hızıyle, yıkımıyle sürüyor. Ülkemizde de faşizm dişlerini göstermeye başlamış. Doğal olarak ekonomik çöküntüyü, açlığı beraberinde getiriyor. Ziya Yamaç 28 yaşında. Tekirdağ'a bağlı Veli köyünde öğretmen. Trenle İstanbul'a gidiyor. Karneyle kendisine verilen unu anasına götürüyor. Aynı kompartımanda büyükannesiyle birlikte bir genç kız var. O da İstanbul'a gidiyor, lise öğrenimi sürdürmek amacıyle. Ziya Yamaç başını elindeki kitaptan kaldırmıyor. Kompartımandaki genel konuşmalara katılmıyor. Konu geçim üzerinedir. Söze genç kız da katılır:

– İşte ben önünüzde canlı bir örnek. Babam işçi değil, ama küçük memur. Beş çocuğundan birinin öğrenimini sürdürmesine karar vermiş. Öğrenimini sürdürecek olan benim. Ama nasıl? Sadece akşamdan akşama 125 gr. ekmekle bu olur mu? Her şey ateş pahası. Bilmem babam bu 125 gr. ekmeğin ederini gönderebilecek, yılın yarısına kadar dayanabilecek mi? Bu durumda, bu ülkede işçi, dar gelirli emekçi çocukları öğrenim yapabilir mi?

O anda iki yeşil göz genç kıza çevrilmiştir. Ziya Yamaç karar vermiştir: Bu genç kız ona eş olabilir.

Savaş yılları. Faşist Almanya'ya gizliden krom gibi stratejik nitelikli madenler gönderiliyor, hatta buğday gönderildiği söylentileri aç insanlar arasında yaygın. Varlık vergisi adı altında azınlıkların sırtında boza pişiriliyor. İşçi sınıfının eli ayağı bağlı. Öte yandan köylünün tahılına daha harman yerinde el konuyor.

Öğretmenler başka başka köylerde (iltimasları önlemek amacıyla) köylünün tahılının üçte ikisini devlet hesabına (buğday ofisine) almakla görevlendirilmişti. Ziya, yeni evli olduğu için kendi köyünde bırakılmıştı. Derhal gece harmanlarına hız verildi. Gece harmanlarından arta kalanlardan pay alınıyordu. Bu payların, her an faşist Almanya yanında savaşa girmek hazırlıkları için yapılan açıktaki (silolar dolmuştu) tahıl yığınlarına gittiğini bilen köylüleri olduğu kadar onu da isyan ettirdiğine tanık oldum.

Bundan sonra yıllarca, günümüze kadar Ziya'da, emperyalizmin her savaş kışkırtmasında; çıkardığı her yerel kışkırtmada; Türkiye'de olduğu gibi, ulusal öz-

Arkası 11. sayfada

Kardeş YKP'nin 12. Kongresi:

"BARIŞ, YENİ TİPTEN BİR GELİŞME VE SOL BAĞLAŞIKLIK İÇİN"

Kardeş Yunanistan Komünist Partisi'nin 12. Kongresi, 12-16 Mayıs 1987 tarihleri arasında Atina'da toplandı. Kongrede, ülkenin tüm bölgelerindeki parti örgütlerini temsilen 750'nin üzerinde delege, aralarında MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın başkanlığındaki TKP delegasyonunun da yer aldığı 75 komünist ve işçi partisinin, ulusal kurtuluş hareketinin ve ulusal demokratik partinin temsilcileri hazır bulundular. 12. Kongre, YKP tarihinde ilk kez Yunanistan'ın önde gelen politik partilerinin de katıldıkları kongre oldu. Hükümet partisi PASOK, Yürütme Komitesi üyesi Akis Tsahatzopulos başkanlığındaki bir delegasyonla temsil edildi. Yunanistan başbakanı ve PASOK başkanı Andreas Papandreu, YKP'nin 12. Kongresi'ne gönderdiği mesajda partinin savaşımına yüksek bir değer biçti, ülkedeki ilerici güçler arasındaki diyalogun devamından yana olduğunu belirtti. Yunanistan basını, radyo ve televizyonu kongreye geniş yer ayırdı.

Kongre, MK tarafından hazırlanan, Şubat 1987'den bu yana parti içinde ve ülke kamuoyunda tartışılan, ülke çapında geniş bir tartışmanın konusu olan Tezler'i tartışıp onaylamak, önde duran dönemle ilgili kararlar almak ve yeni parti yönetimini seçmek, üzere toplandı. MK'nin Kongreye sunduğu rapor, Genel Sekreter Harilaos Florakis tarafından okundu.

Barış için:

21. yüzyılın eşiğinde komünistlerin insanlığa esenlik ve tarihe ilerleme getirecek atomsuz bir dünya için savaşımının evrensel boyutlar kazandığını vurgulayan Florakis yoldaş, atom çağında savaş mı-barış mı sorusunun varolmak mı yok olmak mı biçiminde gündeme geldiğini, bunun yepyeni bir durum olduğunu belirtti. Günümüzde sağduyu sahibi hiçbir insanın bir atom savaşı biçiminde yürüyeceği kesin olan bir dünya savaşını politikanın başka araçlarla sürdürülmesi olarak görmediğini kaydeden Florakis yoldaş, şöyle dedi: "Şunu asla unutmamalıyız: Bir atom savaşı tehlikesinin önlenmesi, sosyalizm üzerine konuşabilmek için gerekli olan önkoşuldur." Raporda, SSCB'nin, sosyalist ülkelerin barış ve silahsızlanma önerileri destekleniyor, yumuşamaya geri dönüş Yakın ve Ortadoğu'daki tehlikelerin de önünün alınması için zorunlu görülüyor, Türk-Yunan anlaşmazlıklarının ABD'nin Doğu Akdeniz'deki stratejik amaçlarıyla olan bağı ortaya konuyor.

12. Kongre raporunda, günümüzde, barış içinde yanyana yaşamanın birçok olasılıktan biri olarak değil, çağımızın tek alternatifi olarak insanlığın karşısına çıktığı belirtildikten sonra şu vurgulanıyor: "Lenin'in barış içinde yanyana yaşama üzerine görüşleri, artık yeni boyutlar ve yepyeni bir anlam kazanmıştır."

YKP'nin kesinlikle ülke sınırlarının dokunulmazlığından yana olduğunun belirtildiği raporda, Türk-Yunan anlaşmazlıklarının hiçbir şekilde ABD ve NATO arabuluculuğu temelinde değil, Helsinki Sonuç Belgesi, Deniz Hukuku ve uluslararası pratik temelinde diyalog yoluyla ve Lahey Adalet Divanına gidilmesine paralel barışçı girişimlerle çözülmesi öneriliyor. Kıbrıs sorununun çözümü için BM gözetimindeki uluslararası konferansın toplanmasının önemine dikkat çekiliyor.

Yaklaşan Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünde YKP'nin SSCB ve öteki sosyalist ülkelerle enternasyonalist dayanışmasını bir kez daha bir kez daha vurgulayan Florakis yoldaş, YKP-SBKP iliş-

Arkası 8. sayfada

KUTLU YOLDAŞIN YKP KONGRESİNDEKİ KONUŞMASINDAN

Konuşmasına, Yunanistan Komünist Partisi 12. Kongresi'ne Türkiye'de grevde olan işçilerden, demokratik hakları için direnen öğrencilerden, hapishanedeki yurtseverlerden, illegal mücadele eden devrimcilerden, halklararası dostluk ve barış isteyen geniş demokratik güçlerden selam getirdiğini belirterek başlayan Kutlu yoldaş, gerek barış ve uluslararası güvenlik konusunda, gerek Ege ve Kıbrıs konusunda, gerekse bölgedeki tüm antiemperyalist güçlerin eylem birliğini güçlendirmek konusunda YKP ile TKP'nin aynı görüşleri savunduğunu belirtti. Özelte şunları söyledi:

"TKP, kardeş YKP'ne değişim için, ulusal bağımsızlık ve demokratikleşme için, yeni tarzda ekonomik ve toplumsal gelişme için, diğer sol ve demokratik güçlerle birlikte mücadele doğrultusunda, Kongrenizin kararlarını yaşama geçirme yolunda büyük başarılar diler."

"Dünya ölçüsünde olduğu gibi, Türkiye'de de tehlikelerle olanaklar yanyanadır. Emperyalizmin en gerici güçlerine bağımlılık politikası izleyen egemen güçler, parlamenter görünümlü otoriter bir rejimi yerleştirerek, diktatörlük sonrasında da halkın politikaya katılımını ve demokrasiyi asgariye indirecek koşulları hazırlamak istiyorlar. Aynı zamanda halkın yükselebilecek hareketini terörle ezecek baskı yapısını kurumlaştıran ANAP ve ordu üst yönetimi, Türkiye'nin gündemine gelen genel seçimler ortamında muhalefet güçlerini bölmek, halka korku salmak ve inisiyatif bunalımı başgösterdiğinde istikrarsızlaştırma yöntemine başvurmak için hazırlıklar içindedir."

"TKP'ye göre, bu planları bozmanın, ülkemizi karanlıktan çıkarabilmenin yolu, varlığı ve mücadelesi rejim ve yandaşlarınca da itiraf edilen toplumsal muhalefetin bütün bileşenlerinin bütün güçleriyle diktatörlük barajının önüne yığılması, örgütlü olarak onun temellerine yüklenmeye hazır hale gelmesinden geçiyor. Bize göre, bunu sağlamada sol güçlere büyük sorumluluk düşüyor. Ülkemizin, halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluşu ile ilgili her soruna dogmatizmden, şematizmden uzak, günümüz gerçeklerini dikkate alan tutarlı ve gerçekçi yanıtlar getirebilmek, yapıcı ve birleştirici görüşler ortaya koyabilmek gerekiyor. Birlik istemi ile yetinmemek, birliği gerçekleştirici davranmak gerekiyor. Biz ancak bu yolla işçi sınıfının ve emekçi halkımızın toplumdaki rolünü ve etkinliğini artırmanın mümkün olabileceğine inanıyoruz.

"Sizlere bu kürsüden açıklamak istiyorum: Bu koşullar altında bile bir yandan Barış Derneği yöneticilerine ağır cezalar verilirken, öte yandan ülkemizde barışı, komşularımızla iyi ilişkileri, komşularımızla olan sorunların barışçı yollarla, diyaloğla çözümünü isteyen güçlerin sayısı artıyor. Demokrasi, özgürlük isteyenler üzerinde baskı, tutuklama, işkenceler sürerken, DİSK yöneticilerinin yargılanması devam ederken, öte yandan işçilerimizin grevleri, gençlerin hak istemlerine dayalı eylemleri, aydınların özgürlük isteyen sesleri, muhalefet partilerinin ortak çabaları ile demokrasi mücadelesi güçleniyor. Bir yandan Kürt halkı üzerinde baskı ve kırım, terör olanca şiddetiyle eserken, öte yandan bunlara karşı çıkan, Kürt halkının varlığının kabul edilmesini isteyen görüşler yayılıyor. Bir yandan partimiz üzerinde baskı ve tutuklamalar sürerken, öte yandan TKP'nin niçin yasaklı olduğu sorusunu gündeme getirenlerin sayısı artıyor."

Avrupa'daki orta menzilli füzeler konusunda iki tutum ve TÜRKİYE GERÇEĞİ

• Ahmet ALAN

Şu satırlar kaleme alındığı sıralarda Norveç'te NATO Nükleer Planlama Grubu'nun toplantısıyla, paktın seri toplantıları başlamıştı. Avrupa'daki orta menzilli füzelerin kaldırılmasını öngören Sovyet önerisi ve bu öneri karşısında paktın alacağı ortak tutum, ana gündem maddesiydi. Kuşkusuz, alınacak bu tutum daha sonraki gelişmeler için önemli olacak. Ama asıl önemli olan, belirleyici olan, Cenevre'deki görüşmelerde alınan tutumdur.

Bu bakımdan durum nedir?

Durum son derece karmaşık. Başta ABD olmak üzere Batı ülkelerinde ve bu arada Türkiye'de, Amerikayla Sovyetlerin Avrupa'daki orta menzilli füzelerinin kaldırılması konusunda anlaşmanın neredeyse imzalanmak üzere olduğu yolunda bir hava yaratılıyor. Ama aynı zamanda, böyle bir anlaşma için yeni yeni koşullar ileri sürülüyor. Ülkemizi doğrudan ilgilendirdiği için, bunlardan yalnız ikisini ele alalım.

Birincisi, operatif-taktik füzelerle ilgili.

Sovyetler Birliği, ABD ile SSCB'nin Avrupa'daki orta menzilli füzelerinden bin ile beş bin kilometre manzile sahip olanların tümünün kaldırılmasını önermişti. Nükleer silahsızlanma için Sovyetlerin orta menzilli füzeler konusunu stratejik füzeler ve uzay silahları konularından ayırması gerektiğini belirtmiş olan ABD, bu kez operatif taktik füzeler denen 500 ile bin kilometre arasındaki füzelerin kaldırılması konusunda çözüm olmadan, 5 bin kilometreye kadarkilerde anlaşmaya varılamıyacağını iler sürdü. Bunun üzerine SSCB, her iki sınıf füzelerde de 'sıfır çözüm' formülünü önerdi. 'Çifte sıfır çözüm' formülü ortaya çıktı. ABD bu defa da operatif-taktik füzelerde 'düzeylerin dengelen mesi', yani kendisinin bu tür füzelerini artırması koşulunu ileri sürdü. Amerikan heyetinin görüşme masasına sunduğu tasarıya göre, F.Almanya'daki "Pershin-2" füzeleri "Pershing-1-B" füzesine çevrilecek. ABD bir taşla iki kuş vurmayı düşünüyor olsa gerek. Hem üst sınıf orta menzilli füzeleri 'kaldırmış' olacak, hem de atom potansiyelini korumuş olacak. Kaldı ki, "Pershing-1-B"ler rampalarından sökülmeden bile 48 saat içinde yeniden "Pershing-2-"ye çevrilebiliyor. 700 kilometrenin üzerinde menzile sahip bulunan, yeni operatif-taktik füzeler sınıfına giren "Pershing-1-B"lerin nükleer başlıkrının sökülüp imha edilmesinden Amerika söz bile ettirmiyor. "Bu füzeler bizim değil" diyor. Oysa bu füzelerin nükleer başlıkları ABD'nin elinde. Zaten söz konusu olan da taşıyıcı araçlar değil, nükleer başlıklardır. Tek sözle, ABD Reykjavik'de varılan mutabakatlardan adım adım kaçıyor. Ve işte bu tutum sonucudur ki, "Pershing-1-B" füzelerinin ülkemize aktarılması gündeme gelmiş bulunyor. NATO yetkilileri Türkiye'mizi bu bakımdan'en uygun' ülke olarak gördüklerini pervasızca söylüyorlar. Bundan da öte, FAC'ndeki "Pershing-1-A" tipi 72 füzenin aktarılmak istendiği ülkeler arasında Türkiye'de bulunuyor.

Açıktır ki, topraklarımıza yeni nükleer silah aktarılması tehlikesi doğrudan ABD'ni Sovyet önerileri karşısındaki olumsuz tutumundan kaynaklanıyor Bu tehlikenin Sovyetlerin yeni önerilerinden kaynaklandığını iddia edenler, düpedüz yalan söylüyorlar. Özal hükümetinin, bazı ülkelerin üzerindeki yükümlülükler alınırken, başta ülkelere yeni yükümlülükler getirilmemeli şeklindeki görüşü, doğru bir görüştür. Ama NATO'nun, ABD'nin elinde, Türkiye üzerinde yoğun baskı yapabilmek için, bizzat Özal hükümetince de yaratılmış çok geniş olanaklar, araçlar bulunduğunu unutmamak gerekir.

İkincisi, Sovyetlerin Asya'da, ABD'nin de kendi topraklarında kalacak nükleer başlıklarıyla ilgili.

SSCB, Avrupa'daki füzelerin kaldırılmasını önerirken, bunların sökülüp imha edilmesini öngörmektedir. Sovyet önerilerinde SS-20 füzeleri de dahil, tüm Sovyet füzelerinin Orta Asya'ya aktarılması diye birşey yoktur. Sovyetler Birliği kendisinin Asya'da 100 atom başlığı, ABD'nin de kendi topraklarında yine 100 atom başlığı bulundurmasını önermiş bulunuyor. Ve en önemli nokta Sovyetlerin bu başlıklarının bulunacağı füzelerin ne ABD'yi ne de başka bir Batı Avrupalı NATO ülkesini vuramayacak, Amerikanın söz konusu başlıklarının bulunacağı füzelerin de Sovyet topraklarını vuramayacak biçimde konumlandırılması ilkesini bu konuda temel saymasıdır. Şöyle ki, Sovyetlerin önerileri kabul edilirse, ülkemiz Sovyet füzelerinin menzili dışında kalacaktır. Ama Amerikan tasarısında, ABD'nin bu füzelerini ille de Alasak'ya yerleştirmesi koşulu dayatılmak isteniyor. Bu füzelerin Alaska'ya yerleştirilmesi, neredeyse tüm Sibirya'nın bunların menzili içine girmesi demek olacaktır. SSCB bu koşulu reddediyor. Ama yine de, ABD'nin tutumu, öteki NATO ülkelerinin de Sovyet füzelerinin menzili içine alınmasını neredeyse dayatır bir tutum olarak nitelenemez mi?

Açıktır ki, ülkemizin 'büyük tehdit' denen Sovyet füzelerinin menzili dışında kalmasının önlenmesi de, yalnız Amerikan tarafının Sovyet önerileri

Arkası 11. sayfada

DOGMATİZM VE SANAT

"Dogmatizm, zihni üretim ve bilimsel düşünce alanını etkileyen en büyük kötülüklerden biriydi... Dogmatizm, doğası gereği her türlü ilerlemenin önünde duran bir engeldir."

Sovyetler Birliği Komünist Partisi yöneticilerinden Alexander Yakovlev, Tacikistan'ın başkenti Duşanbe'de yaptığı konuşmada dogmatizmi böyle niteledi. Yakovlev, bilim adamları, yazar ve sanatçılar önünde yaptığı konuşmada devamla şöyle dedi:

"Dogmatik düşünce, güncel dünya olgusunu, bütünlüğü, dinamik gelişmesi içinde, bütün çelişkileriyle birlikte kavrayamamaktır. Dogmatizm, çevresindeki dünyayı fosilleşmiş bir varlık, bilimi de yanılmaz 'özdeyişler' ve öncüller dizisi olarak görür."

"Besbelli ki, dogmatizm, bilimsel bir teori değildir. Bireysel ve grup çıkarlarının yol açtığı bir tutumdur. Dogmatizm, sosyal bir etmen olarak, toplumun kültürel ve zihni örgütlenmesini, bunu içeren süreçleri etkiliyor. Bu bakımdan, dogmatizmi; politik ahlaki ve zihnî ilkeleri olan otoriter bir düşünce tarzı olarak görmek gayet mantıki olur. Dogmatizmin bu sosyal işlevi, ilerlemek istemeyen, statükoyu elverişli bulan, ondan gayet hoşnut olan, yeni çağın ve gelişmelerin meydan okumasına yanıt veremeyen ve vermek de istemeyenlere gayet uygun düşer. Yenilenme (perestroyka) çabalarında zorunlu olan ideolojik ve teorik mantıkilik, toplumsal düşünceyi engelleyen tutucu mekanizmanın temel öğesi olan dogmatizme son vermeyi öngörür."

"Kültürel alanı, kültür politikasını ele alalım. Belki de, başka hiçbir alanda böylesine dogmatik önyargılarla karşı karşıya kalmadık. Neyi konuşmalı, neyi konuşmamalı? Neyi yazmalı, neyi yazmamalı? Ne tür filmler yapmalı, ne tür filmler yapmamalı? Hangi piyesleri sahneye koymalı, hangilerini koymamalı? Bütün bunlara karar verirken ağır basan, ruhsuz bir bürokratik yaklaşım oldu. Buradan da ne çıktı? Buradan yapay sınırlamalar, 'sen benim sırtımı sıvazla, ben de senin sırtını sıvazlayayım' uygulamaları çıktı. Bu da, bazı kişiler, bazı grup ve tarzların, ötekilerin zararına, tekelci konumlar kapmalarına yol açtı."

"Sanatsal yaratıcılık, duygulalarla kendi kendini algılamaya, kendi kendini kavramaya, kendi kendini değerlendirmeye, böyle bir toplumsal gereksinimi karşılamaya hizmet eder. Bu, toplumun ve insanın kendi kendini yetkinleştirmesi için gereklidir. Sanat; başkalarının duygularını, acılarını kendi içinde duyma, bunları paylaşma, merhamet ve bağışlama duyguları uyandırır. Yaratıcı biçimde günlük yaşamın özüne nüfuz edebilmek, bunun da ötesine geçebilmek, daha kapsamlı toplumsal, ahlaki, zamana eş düşen ölçütlere erişebilmek... Böylesine çetin, ömür törpüsü bir çaba olmadan, ne ahlaki ilerleme, ne zihni arınmışlık, ne bireyin, ne de bütün bir toplumun gelişmesi sağlanabilir."

"KİRKPATRİCK PLANI" VE TÜRKİYE

●Mehmet ERGÜL

Bu yazımızda **"Kirckpatrick Planı"**ndan söz edeceğiz... İngiliz İşçi Partisi milletvekili Michael Meacher'in açıklamalarına değineceğiz... Bunların ışığında ülkemizdeki bazı tehlikeli paralelliklere dikkatleri çekmeye çalışacağız.

"Kirkpatrick planı"

Amerikan yönetiminin Iran'a gizlice silah satması, "Irangate Rezaleti", bir planı daha açığa çıkardı: "Kirkpatrick Planı".

Kirkpatrick kimdir?

Bayan Jeane Kirkpatrick, Reagan yönetiminin Birleşmiş Milletlerde daimi temsilcisiydi. Bu görevi, 1985 yılında CIA'in eski Başkan Yardımcılarından Vernon Walters'e devretti. Reagan'ın verdiği özel görevle, sekiz ay süren bir dünya turuna çıktı. Bayan Kirkpatrick, dönüşünde eski Ulusal Güvenlik Danışmanı Amiral John Poindexter ve Yarbay Oliver North ile birlikte bir rapor hazırladı. Işte dünya kamuoyuna "Kirkpatrick Planı" diye yansıyan bu rapordur. Bu rapor, bu plan, ABD'deki aşırı sağcı kesimin, askeri-sanayi kompleksinin dünya ölçüsündeki hegemonyacı amaçlarını, saldırgan planlarını açıkça ortaya koymaktadır.

"Kirkpatrick Planı"nın bir yerinde aynen şöyle deniyor:

"Biz kilit stratejik önemi olan bölgelerde politik egemenlik kurmalıyız. Buraları, Karayipler Havzası, Büyük Okyanus çevresi, Basra Körfezi, Kızıldeniz ve bellibaşlı hammaddelerin bulunduğu öteki bölgelerdir. Biz, Üçüncü Dünya bölgelerinde hegemonyamızı, egemen etkimizi yerleştirmeliyiz."

"Istikrarı bozulacak ülkeler"

"Kirkpatrick Planı"nda istikrarı bozulacak, "destabilizasyon" kampanyası yürütülecek ülkelerin adları tek tek sayılmaktadır. Bu ülkeler, **Hindistan, Küba, Nikaragua, Vietnam, Iran, Libya, Güney Yemen, Etiyopya, Angola, Mozambik, Cezayir** ve **Madagaskar**'dır.

"Kirkpatrick Planı"nda istikrar bozmada **'araç olarak kullanılacak'** ülkeler arasında da, **Mısır**, Güney Afrika, Zaire, **Fas**, Kenya, **Suudi Arabistan, Pakistan**, Filipinler, Endonezya, Tayland'ın adı geçmektedir. Söz konusu planda, **Israil'**in rolü **özel bir kategori** içinde ele alınmaktadır.

Planda belirtilen politik amaç, **"Üçüncü Dünya ülkeleri arasında bölünmeleri beslemek, körüklemek, gelişmekte olan ülkelerin birleşik bir cephe kurmalarını engellemektir."**

"Kirkpatrick Planı"nda **Amerikan Çevik Kuvvetleri** ile ilgili olarak da, "Bu kuvvetlerin amacı" deniyor, "bir petrol ambargosu, bir ayaklanma, bir devrim ya da bu ülkeler arasında yerel çatışmaların patlak vermesi durumunda, ivedi olarak harekete geçmektir."

ABD Komünist Partisi Genel Sekreteri Gus Hall, "Bu politika dünya ölçüsünde **yürürlüktedir**. Iran konusu kamuoyuna yansıyınca, plan bir bomba gibi patlamıştır" diye yazıyor (**People's Daily World**, 18 Aralık 1986).

ABD'nin bütün Batı Avrupa'da iktidarı ele geçirme planı

Öte yandan Ingiliz Işçi Partisi "Gölge" Sağlık ve Sosyal Güvenlik Bakanı Michael Meacher, 1970 yılında kamuoyuna yansıyan gizli NATO genelgelerini hatırlatıyor. Bunlardan biri, NATO'nun **"10-G Planı"**dır. Bu plana göre, **"Avrupa'daki Amerikan askeri birlikleri, olağanüstü durumlarda, müttefiklerinin onayını almadan, sabotaj yapmak, bozguncu faaliyet ve psikolojik savaş yürütmek, askeri harekata başlamak yetkisiyle donatılmışlardır."**

Meacher, NATO'nun **"100-1 Planı"**nı da açığa vuruyor. Buna göre, **"Batı Avrupa'nın hangi ülkesinde olursa olsun, 'ABD'nin stratejik çıkarlarını tehdit eden' herhangi bir hareketi ezmek için Amerikalılar, bütün silahlarını ve askeri birliklerini kullanacak, Batı Avrupa ülkelerinde iktidarı ele alacaktır." (The Guardian**'dan aktaran **Izvestiya**, 6 Mayıs 1987)

Meacher, ayrıca şunları belirtiyor:

- "Thatcher hükümeti, nükleer bir çatışma durumunda, Britanya'nın geniş bölgelerini ABD birliklerinin denetimine terketmenin maddi temellerini gizlice hazırlamıştır."
- 1983 yılında ABD ile Ingiltere arasında gizli bir anlaşma imzalanmış, bu anlaşmaya göre, bir çatışma durumunda, Ingiliz hükümeti, 30 kadar büyük devlet hastanesinin Amerikalı yaralıların bakımına açılmasına izin vermiştir.
- Üç ayrı "Olağanüstü Hal Yasası" hazırlanmıştır. Bu yasa tasarılarına göre, milletvekilleri yetkilerinden arındırılacak, ülke bölgelere ayrılacak, bakanlar bölgelerin başına geçecek, belli savunma bölgeleri ABD'nin denetimine terkedilecektir. (**The Times**, 7 Ocak 1987).

Türkiye'nin yeri?

Akla ister istemez şu sorular geliyor: Gerek "Kirkpatrick Planı"nda, gerekse Ingiliz ana muhalefet sözcüsü Meacher'in açıklamaları ışığında, ülkemize biçilen rol nedir?

Türkiye, ABD ile ikili bir askeri anlaşma imzalanmış bir ülkedir. SEIA'nın üç tamamlayıcı anlaşma dışında ayrıca kamuoyuna açıklanmayan gizli protokolleri var mıdır, yok mudur? Varsa, bir çatışma durumunda, ülkemizin geniş bölgelerinin ABD'nin denetimine terkedilmesi karar altına alınmış mıdır?

Bir NATO üyesi olan Türkiye, üstelik Aralık 1981'de ABD ile bir çeşit "stratejik ittifak" içine girmiş, üst düzeyde "Ortak Savunma (Askeri) Konseyi" kurmuştur. Yalnızca bu düzeyde bir işbirliği bile ABD'nin hegemonya planlarının ülkemizde öncelikle uygulanacağını çağrıştırmıyor mu?

"Kirkpatrick Planı"nda Pakistan, Suudi Arabistan, Mısır ve Fas gibi ülkeler, başka ülkelerin istikrarını bozmada "araç olarak kullanılacak" ülkeler arasında sayılmaktadır. Türkiye, bütün bu ülkelerle özellikle 12 Eylül darbesinden sonra askeri işbirliği içine girmiş, Pakistan'la olan askeri işbirliğini ise daha da genişletmiştir. "Türk askeri müşavirleri, Pakistanlı subaylarla birlikte Körfez Işbirliği Konseyi ülkelerinin kurduğu Arap Çevik Kuvvetleri'ni eğitmekle görevlendirilmişlerdir." (Ufuk Güldemir, **Çevik Kuvvetin Gölgesinde Türkiye**, s. 213). Öyleyse ülkemiz de, başka ülkelerin istikrarını bozmada ABD'nin kullanacağı bir "Truva Atı" mıdır?

Tersi de akla geliyor: Son kırk yılda, Truman Doktrini ile birlikte, ABD yönetimi bir dizi politik-askeri doktrin ilan etmiş, bunların hemen hepsi ülkemizin de yer aldığı **"stratejik çeperler"**de, çoğunca da Ortadoğu'da uygulanmıştır. Öyleyse, Türkiye'de istikrarın bozulmasında ABD'nin oynadığı ve oynayacağı rol nedir?

Iki yıl önce ABD'nin Türkiye Büyükelçisi Strausz-Hupe, Körfez ülkelerinde olası bir kriz durumunda, Türkiye'deki tahıl stoklarının Amerikalıların kullanımına açılması için Özal hükümetiyle ilke kararına vardıklarını söylüyordu (**Cumhuriyet**, 3 Ekim 1985). Öte yandan Incirlik'te bir **Acil Tıp Merkezi'**nin kurulacağı, Türkiye'deki Amerikan üslerine **kan konservelerinin** depolanacağı haberleri basında yer aldı. Bütün bu örnekler, Ingiliz ana muhalefet sözcüsü Meacher'ın sözünü ettiği planların ülkemizde de uygulandığının belirtileri değil midir?

Bütün bu örnekler, topraklarımızdaki Amerikan üslerinin kaldırılması için mücadelenin önemini göstermiyor mu? ABD ile askeri işbirliğinin tehlikeleri apaçık ortada değil mi? SEIA'nın feshi isteminin ne kadar haklı bir istem olduğu besbelli değil mi?

YAŞAMAK HAKKINI SAVUNMAK YASAKLANABİLİR Mİ?

"İnsanın ve toplumun sağlığını korumak, geliştirmek ve iyileştirmek, dolayısıyla ortalama ömrünü uzatmakla görevli biz tıp mensupları bugün dünyanın gündemindeki birinci madde olan nükleer silahsızlanma ve giderek gezegenimizin tüm silahlardan arındırılması konusuna ilgisiz kalamazdık...Bir nükleer savaşın ertesi günü yoktur. Sağ kalabilmek hekimler, acı çeken insanlara yardım edemeyeceklerdir. Yaşayanlar ölenlere gıpta edeceklerdir. İşte bunun içindir ki, nükleer savaş konusunda önerilecek tek reçete, bu çılgınlığı önlemektir. "(Nükleer Savaşın Önlenmesi İçin Hekimler Derneği)

Bugün nükleer bir savaş felaketine karşı insan yaşamını, insanlığın varlığını sürdürme hakkının savunulması, çok çeşitli politik görüş ve inançlardan milyonlarca insanı birleştiren bir amaç oluyor. Yaşama hakkı insanoğlunun en doğal hakkıdır. Bu hakkı sonuna kadar savunmak, varlığını koruyabilmek için direnmekten doğal birşey var mıdır insan için? Nükleer bir savaşta yanıp kül olmaya kim razı gösterir? Bunun için dünyanın dört bir yanında milyonlar bir araya geliyor, nükleer savaş politikaları lanetleniyor. Politikacılar, hekimler, bilim adamları, yazarlar, din adamları insanlığı tehdit eden bu felaket konusunda yoğun çaba harcıyorlar.

Türkiyemiz de tüm gezegeni tehdit eden bu felaketin dışında değil elbet. Bu korkunç felaketin bilinci ile, "nükleer silahsızlanma konusunda kayıtsız kalınamayacağını" belirten hekimlerimiz, Ocak ayında, nükleer tehlike konusunda halkı aydınlatmak için "Nükleer Savaşın Önlenmesi İçin Hekimler Derneği" adı altında bir dernek kurduklarını açıkladılar. Hekimlerimizin bu girişimi, halkımızın yaşamı ve geleceği konusunda duydukları büyük sorumluluğun bir ifadesi ve her aydın insana çağın yüklediği onurlu bir görevi yerine getirme çabasıydı.

Hekimlerimizin bu girişimi karşısında, nükleer silahlanmaya karşı olan, savaş yanlısı olmayan bir hükümetin tutumu, elbette, aydınlarımızın bu çabalarını desteklemek yönünde olurdu. Ancak Özal hükümetinin tavrı tam tersine olmuş, "Nükleer Savaşın Önlenmesi İçin Hekimler Derneği" kuruluşundan üç ay gibi kısa bir süre sonra İçişleri Bakanlığı'nın isteği üzerine, valiliğin bir emriyle kapatılmıştır. Nükleer felaket konusunda halkı bilgilendirmek gibi bir amacı olan bir dernek nasıl bir gerekçe ile kapatılabilir? Bunun için kabul edilebilir bir gerekçe göstermek mümkün müdür?

Bundan önceki uygulamalarında da görüldüğü gibi, Özal hükümeti için bu önemli değildir. Valiliğin derneğe gönderdiği gerekçede sözde, "nükleer savaş gibi hassas ve topyekün vatandaşları ilgilendiren bir konuda, sorumluluğu olmayan dernek yöneticilerinin açıklama yapmalarının kamuoyunda panik yaratacağı" iddia ediliyor. Gerekçenin ardında yatan niyeti anlamak için önce sormak gerek: Nükleer savaş tehdidi tüm insanlığı ve tüm vatandaşlarımızı ilgilendirdiğine göre, bu konuda halkın olabildiğince bilgi sahibi olması, kamuoyunun bu konuyu en geniş bir biçimde tartışması son derece doğal bir hak değil midir? Savaşa karşı yaşama hakkının savunulması tek tek her insanın ve bir bütün olarak tüm halkın hakkıdır ve aynı zamanda içinde yaşadığımız nükleer çağda bu büyük bir sorumluluktur. Nükleer savaş konusunda halkı aydınlatmak mı suçtur, yoksa bunu halktan gizlemek mi?

Nükleer konuda halka açıklama yapılmasının panik uyandıracağı iddiasına gelince: hükümetin bu iddiası, aylardır bazı gazeteler tarafından büyük bir sorumsuzlukla, sözde Çernobil'den yayılan radyasyon nedeniyle, "beş bacaklı kuzular, sakat çocuklar vb" masallarıyla, gerçekdışı haberlerle yürütülen, halkın zihnini bulandırmaya, panik havası yaratmaya yönelik kampanya ortamında, inandırıcı olmaktan da öte, gülünçtür.

Bizce derneğin kapatılma gerekçesinin ardındaki niyeti en iyi gösteren ifade, gerekçedeki derneğin "kurulması yasak amaçlı" dernek sayılması ifadesidir. Yani Özal hükümeti şimdi Türkiye'de nükleer savaşa karşı çıkmayı ve savaşa karşı yaşam hakkını savunmayı da yasak altına koymaktadır. Yaşadığımız çağa, tüm insanlığa, insan haklarına ters düşen bu yasak, nükleer savaş konusunda konuşma yasağı dünyanın hangi ülkesinde vardır?

Nükleer savaşın önlenmesi için Hkimler Derneği'nin kapatılması Türkiye' de halkın yaşama hakkını savunması gibi en doğal bir hakkı dahi tanımayan baskıcı, otoriter bir rejimin varlığının kanıtıdır.

Bu yasak Özal hükümetinin izlediği dış politikanın bir ifadesi olduğu kadar, böyle bir politika izlerken neye dayanmak zorunda kaldığının da bir göstergesidir.

Halkın geleceğini ilgilendiren en önemli konularda kamuoyunu bilgilendirmek elbette en başta devletin görevidir. Ama NATO içinde ABD'nin nükleer silahlanma programlarına onay veren hükümet bu konuda tek bir açıklamada bulunmuş, ya da halkın görüşünü sormuşmudur? Hükümetin ABD ile imzaladığı gizli anlaşmaların içeriği nedir? Topraklarımızdaki ABD üslerinde ne gibi faaliyetler yürütülmektedir? Türkiye'deki nükleer silah depoları ko-

Arkası 8. sayfada

"YURTTAŞLIK BİLDİRGESİ"

Yurtdışında yaşamak zorunda bırakılan 20 kadar tanınmış yazar ve sanatçımız, Federal Almanya'nın Marl kentinde biraraya gelerek ortak bir "Yurttaşlık Bildirgesi" yayınladılar. 4 Nisan tarihini taşıyan bildirgeyi Dursun Akçam, Tektaş Ağaoğlu, Nizamettin Ariç, Yusuf Ziya Bahadınlı, Mahmut Baksı, Ataol Behramoğlu, Nihat Behram, Erdem Buri, Sümeyra Çakır, İsmail Çoban, Melike Demirağ, Hüseyin Erdem, Engin Erkiner, Yücel Feyzioğlu, Tülay German, Deniz Kavukçuoğlu, Demir Özlü, Ömer Polat, Fuat Saka, Şanar Yurdatapan imzaladı.

12 Eylül darbesinden sonra yurtdışındaki sanatçı, siyaset adamı ve düşünürlere karşı ilkel bir kıyım aracı haline gelen "yurttaşlıktan atılma", yurtdışındaki TC. temsilciliklerinde pasaportlara keyfi olarak elkoyma ve askerlik bedelini ödeyemeyen gençlerin ömür boyu vatansız yaşamaya mahkum edilmesi gibi en temel yurttaşlık haklarını ayaklar altına alan uygulamalara dikkat çekilen "Yurttaşlık Bildirgesi"nde, bu uygulamaların uluslararası hukuka da ters düştüğü vurgulandı. Bildirge'de bu haksızlıkların giderilmesi yönünde ülke içinde aydınlar, hukukçular ve siyaset adamları tarafından atılan olumlu adımların sevindirici olduğu, bu girişimlerin somut eyleme dönüşmesi gerektiği belirtildi.

"Yurttaşlık Bildirges"nde daha sonra şu istemler dile getirildi:

Düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik davaların ortadan kalkması: sendikal özgürlükler üzerindeki yasaklara son verilmesi; hapishanelerde tutulan demokrat ve yurtseverlerin özgürlüklerine kavuşturulması, irticaya verilen ödünlere, Türkiye'nin egemenlik haklarının çeşitli yabancı güçler çıkarına yönlendirilmesine son verilmesi; Kürt halkı üzerindeki baskı ve kıyımlara son verilmesi ve göç zorlamasının durdurulması.

"Yurttaşlık Bildirgesi" şu cümlelerle son buluyor:

"Bizler; çeşitli nedenden ve zorunluluklarla Türkiye dışında yaşamak ve çalışmak durumunda bulunan yazarlar ve sanatçılar olarak:

Konuşan, düşünen, üreten, yaratan bir Türkiye istiyoruz.

Demokrat, onurlu, aydınlık bir Türkiye istiyoruz.

İleri ve uygar insanlık ailesinde hakkı olan yeri almış, barışçı bağımsız, özgür bir Türkiye istiyoruz.

İnsanların hava gibi, su gibi en doğal hakları olan yurttaşlık haklarının gaspedilemeyeceği, düşünme, konuşma, örgütlenme ve benzeri demokratik hak ve özgürlüklerin ellerinden alınamayacağı, insanca, eşitçe, özgürce yaşanan bir Türkiye istiyoruz.

Yurdumuzun gerçek çıkarları olduğuna gerçek bir yurtseverliğin gerekleri olduğuna inandığımız bu inançlar ve ilkeler doğrultusunda; her koşulda, yurtiçinde ya da dışında, her yerde ve her zaman yaşamayı, çalışmayı, üretmeyi sürdüreceğimizi ve uyarma görevini yerine getireceğimizi belirtiyoruz."

BATMAN'DA 4000 İŞÇİ YÜRÜDÜ

Ronay/Diyarbakır

Batman TPAO işçileri ile işveren arasındaki toplu sözleşme görüşmelerinin tam bir çıkmaza girmesi üzerine 4000 işçi gösteri yaptı.

Devlet Bakanı Kazım Oksay, Petrol-İş sendikası yöneticilerini muhatap kabul etmeyerek karşılarına Kamusen-İş'i çıkartmaktaydı. Ankara'da görüşme yapmak için bekleyen Petrol-İş yöneticilerine bir türlü randevü verilmiyordu. Bunun üzerine durumu değerlendirmek için 15 Nisan 1987 yünü Diyarbakır'a gelen Petrol-İş Sendikası Genel Sekreteri Münir Ceylan'ı kalabalık bir işçi topluluğu karşıladı. Daha sonra Batman'da düzenlenen kapalı salon toplantısına katılmak üzere Diyarbakır'dan Batman'a giden Münir Ceylan'a 30 araçlık bir konvoy eşlik etti. Konvoyda, Yola-İş 2 nolu Şb., Tes-İş, Teksif, Tek-Gıda-İş, Belediye-İş, Harb-İş, Sağlık-İş, Türk-İş 7. Bölge ve Petrol-İş Diyarbakır şube yöneticileri de yer aldı.

Sıkıyönetimin tüm engellemelerine karşı konvoyu, Malabadi Köprüsünde Batman'dan gelen 2000'den fazla işçi davul-zurna ile karşıladı. İşçiler burada halaylar çekerek, "İşçiyiz, güçlüyüz", "Hakkımızı alacağız", "Ekmek-Barış-Özgürlük" sloganları attılar. Daha sonra kalabalık işçi topluluğu Batman Siteler'de kendilerini bekleyen 2000'in üzerinde işçiyle birleşti. Burada sırasıyla, Petrol-İş Batman Şube Başkanı, Türk-İş 7. Bölge sorumlusu ve Petrol-İş sendikası Genel Sekreteri birer konuşma yaptılar. Konuşmacılar ANAP iktidarının işçi düşmanı tutumunu ve işçilerin hak ve demokrasi konusundaki kararlı savaşımlarını dile getirdiler. İşçiler sık sık "Hak verilmez alınır", "İşçiler elele genel greve" gibi sloganlar attılar. Konuşmalardan sonra işçiler Siteler'den Batman'ın içine kadar yürüdüler. 4000'den fazla işçinin yürüyüşünü polis engelleyemedi. Polisin "Evlerinize dağılın" çağrısını "Sendika bizim evimiz" diye yanıtlayan 4000 işçi Petrol-İş şube binasına kadar giderek yürüyüşlerini başarıyla tamamladılar.

Öte yandan sözleşme görüşmelerinde işveren sendikasının ve hükümetin tutumu üzerine işçiler günlerdir işi yavaşlatma eylemi yapıyorlar. 15 Nisan günü ise Makina Bölümü, Raman'daki Pompa, Rafineri, Diyarbakır'daki 6 kuyu, Nusaybin'deki 3 kuyu ve Adıyaman'daki kuyularda üretim tamamen durdu.

5 BİN KİŞİYE TEK DOKTOR

Kızıldeniz/Zonguldak

Amasra Maden Ocağı'nda çalışan 5 binin üzerinde işçiye tek bir doktor bakmaktadır. Amasra SSK Dispanserinin bir doktorla köy sağlık ocağı gibi idare edilmesi işçiler arasında tepkilere yol açıyor. GMİS Amasra Şube Başkanı Sabri Gebecik şimdiye kadar böyle bir ilgisizliğin görülmediğini söyleyerek şunları belirtiyor: "Özal hükümetinin uyguladığı işçi düşmanı politikayla, işçiler adeta kaderlerine terkedilmekte, en ağır işçiliği yapan arkadaşlar, ancak kazalar olduğunda hatırlanmaktadır. Amasra'ya bir hastane yapılmasının zamanı gelmiş ve geçmiştir. Kış aylarında meydana gelen kazalarda, işçi arkadaşlarımızı geçilemez hale gelen yollarda öldürmeye kimsenin hakkı yoktur."

Bu arada Amasra'da hastahanenin olmayışı, Bartın SSK hastanesinde yığılmalara neden oluyor. İşçilerin sağlık sorunlarına zamanında ve gerektiği gibi yanıt verilmiyor.

Gönüllü muhabirimizin: DOĞU KARADENİZ MEKTUBU

Ülkemizin her alanında, Türkiye Kürdistanı'nda baskılar sürüyor. Anadolu'da pekçok kentte, kasabada ve köyde olduğu gibi, Doğu Karadeniz'de; Samsun'dan Artvin'e dek olan bölgede polis baskısı günlük yaşamın bir parçası gibi. Ordu, Giresun, Rize, Trabzon ve Artvin'de Fatsa, Ünye, Şebinkarahisar, Gölköy, Terme ve daha pek çok kasabada polisin görünen ve görülmeyen terörü eksik olmuyor. Bu yörelerde 12 Eylül'de başlayan sürek avlarıyla tutuklanan yurtseverler -ki sayıları binlerle ölçülüyor- zindanlara atılmış, ağır işkencelerden geçirilmişlerdir. Şimdi ise çeşitli bahanelerle, halkın demokratik haklarını savunmaktan başka hiçbir suçu olmayan solcular, tanınmış yurtseverler sık sık siyasi şubelere çağrılıyor. Kimi eylemlerden sonra bölgedeki tanınmış solcu ve yurtseverler hakkında düzmece raporlarla, işkence sonucu alınmış itiraflarla Devlet Güvenlik Mahkemelerinde davalar açılıyor. Yerel basında ise suçlu olarak boy boy resimler yayınlanıyor.

Öyle ki; tanınmış solcu ve yurtseverler her an polis izlemesi altındalar ve her hareketleri dolaylı veya dolaysız olara kontrol altında tutuluyor. Özellikle Ordu, Fatsa, Ünye, Gölköy ve Aybastı'da, Trabzon il merkezinde ve Artvin ile ilçelerinde gizli sivil kadrolar, MİT karargahları sürekli olarak faaliyet halindedir. Buralarda yasal dergileri okuyanlar bile izleniyor, fişleniyor. Örneğin, "Nokta", "Görüş", "Gün", "Alınteri" vb. yayınlar bayilerde satılsa bile, sivil polisler bunları alanlar hakkında bayiden bilgi sahibi olmak istiyorlar. Bu bölgede de insanlar renk renk fişlidirler. Kırmızı, pembe, sarı ve beyaz gibi...

Ordu ili dışında öteki il merkezlerinde Samsun'dan başlayarak gerici faşist belediyeler işbaşındadır ve bunlar yetkililerini kötüye kullanıyor, halkın siyasi görüşlerine göre hizmet veriyorlar. Ordu'da ise SHP'li belediyeyi, vilayet makamı ile emniyet sürekli olarak karşısına alıyor, belediyenin doğrudan tasarrufu altında olan işlere müdahale ediliyordu.

Orduluların söylediğine göre; Ordu il merkezinde, Fatsa, Ünye, Gölköy ve Aybastı ilçelerinde resmi polisin yanında sivil olarak gizli polis ve MIT de faaliyet gösteriyor ve önemli yerlerde neredeyse her üç kişiye bir polis düşüyor.

Bu arada tanınmış genç yurtseverler ve solcular, bir çok öğretmen ve esnaf cezaevlerine girmiş-çıkmış çok sayıda yurtsever, devrimci ve demokrat baskı ve zorbalıklardan, sürekli rahatsız edilmekten dolayı büyük şehirlere göçüyorlar. Çünkü polis bunlara iş verdirtmiyor, ev verdirtmiyor. Ve daha bir sürü baskılarda bulunuyor.

Bölgede halkta özel bir yöneliş olmasa da devlet eliyle, gerici-faşist belediyeler eliyle tarikatların örgütlenmesi için olanaklar tanınıyor. Kuran kursları adı altında faaliyet gösteren tarikatlar, Suudi izleyicisi tarikatlar gerici-faşist ANAP kontrolünde at oynatırken, bunlara uymayan ve karşı çıkan dindar yurttaşlar ve din görevlileri hakkında asılsız iftiralar ortaya atılıyor.

Ne ki, olanca baskı Doğu Karadeniz'deki insanımızı güzel ve yaşanır bir Türkiye kavgasından koparamıyor; işçiler fındık ve çay üreticisi emekçiler, aydınlar ve gençlik sol'dan yürümeye kararlı görünüyor; insanlar emeğinin hakkını istiyor, demokrasi istiyor, horlanmak istemiyor.

Doğu Karadeniz'de deniz hüzünlü, yeşilimtrak tonu solgun, takalar şen değil... Peştamallı kızlar cıvıl cıvıl değil, kemençe teli kırık... Ama hava dönecek, her şey değişecek; laz uşağı bundan yana... Giresun'daki anıtında Mustafa Kemal'in bir sözü var. "Afyonkarahisar'da ve Dumlupınar'da sizin uşaklar da vardı!"

O sözü, şöyle söyleyebiliriz bugün; Evren-Özal diktatörlüğünü yıkmak, emeğin, barışın, demokrasinin Türkiye'sini kurmak kavgasında Karadeniz uşağı da var. Ordu'nun Boztepe'sine çıkarsanız, yalnız ayaklarınızın altındaki kenti, Cıvil deresini, taa ötelerdeki Akçaabat'ı değil, bunu da görürsünüz. "Boztepe'ye çıkmalı, şu Ordu'ya bakmalı" türküsünü mırıldanırken, çaylar filiz veriyor, fındık dalları yeşilleniyor, laz uşağı düşünüyor, donanıyor, bileniyor Özal hükümetine karşı... Şimdi tatlı değil karalahana çorbası, hamsiler oynamıyor. Ama karalahana tatlanacak, oynayacak hamsiler...

"BARIŞ, YENİ TİPTEN BİR GELİŞME VE SOL BAĞLAŞIKLIK İÇİN"

Başı sayfa 3'de

kilerinde kopyacılık, taklitçilik ilişkilerinin değil, aktif sınıf dayanışmasının, eşitliğin, karşılıklı görüşlere ve deneyim alış-verişine açık olmanın söz konusu olduğunu belirtti. YKP'nin SBKP ile bu temeldeki ilişkilerini bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da gözbebeği gibi koruyacağını söyledi.

YKP'nin son dönemlerdeki politik faaliyetinin barış ve silahsızlanma için savaşımın öne alınması nedeniyle eleştirildiğine, kimilerinin Değişim için mücadelenin bu nedenle geri plana itildiği iddialarını ortaya attıklarını belirten Florakis, bir başka akımın ise partinin barış için mücadele uğruna politik hedeflerinden vazgeçmesi gerektiğini öne sürdüğünü kaydetti. Her iki görüşün de bir ve aynı yanlıştan kaynaklandığını, barış ve Değişim'in birbirlerini tamamladıklarını ve birbirlerini etkilediklerini ortaya koydu. Atom savaşı tehlikesine karşı mücadelenin iyimserlik aşıladığını ve daha iyi bir yaşam için mücadele azmini güçlendirdiğini söyledi.

Yeni tipten bir gelişme için:

Yunanistan, kapitalist pazar ekonomisinin kör kuvvetlerine, uluslarötesi finans kapitale, AET'nin egemen güçlerine, boyun eğecek ve ABD ile NATO'nun askersel politik güçlerinin güçlenmesine yardımcı mı olacak - yoksa ulusal bağımsızlık için, tüm halkın yararına bir kalkınma için ve demokratik bir yeniden yapılandırma için yeni bir yola mı girecek? Ülkenin karşı karşıya bulunduğu yol ayırımının bu şekilde formüle edildiği raporda, sorunu bu şekilde koymayı YKP'nin icat etmediği bunu, hayatın ortaya koyduğu kanıtlanıyor. Yunanistan'da diktatörlük sonrasında oluşan iki partili sisteme, Yunan kapitalizmini yönetme ve modernize etmeye dayalı politik sistemin ülke sorunlarını çözmediği belirtiliyor. Partinin, çağımızın ikili meydan okumasına, çağdaş ve tüm halkın yararına modern bir gelişme için nelerin yapılması gerektiğine ilişkin görüşlerinin Kongre Tezleri'nde yer aldığı kaydediliyor. Artık eski reçeteler döneminin bittiği, egemen tekelci güçlerin çıkarlarına karşı olan, devlet tekelci uygulamalara son veren ve son tahlilde antikapitalist bir gelişme yoluna girilmesini öngören yeni tipten bir gelişmenin gündeme geldiği belirtiliyor.

Bu amaçla, halkın belirleyici katılımında ulusal demokratik bir planlama, tekellerin keyfiliğine son verilmesi ve bağımlılık ilişkilerinin yokedilmesi; sendikal özgürlüklerin genişletilmesi; devlet sektörünün dönüştürülmesi ve modernize edilmesi; kooperatiflerin ve toplu üretimin tüm girişimlerinin desteklenmesi; köylülüğün korunması ve demokratik üretim kooperatiflerinde gönüllülük temelinde birleşmesinin teşviki, vb. önlemler Tezlerde öneriliyor. Bunun aynı zamanda işletme sahiplerine, özellikle de ülkenin üretim temeline, işsizliği azaltmaya ve yeni üretim yatırımlarına katkıda bulunanlar için yeni bir çerçeve ve faaliyet ölçütleri getirilmesi anlamına geldiği kaydediliyor.

Sol bağlaşıklık için:

Yeni tipten gelişmenin ulusal bağımsızlık ve demokrasi açısından büyük sorunlarla bağlı bulunduğuna değinen Florakis yoldaş, ulusal bağımsızlık ve demokrasi ile ülkeyi dışa bağlayan askersel ve politik zincirlerin kırılması arasındaki bağ üzerinde durdu. Demokrasinin, soyut bir demokrasi olmayıp, toplumsal ve politik koşullarla biçimleneceğini, demokrasinin sosyalizm yolunda vazgeçilmez ve öze ilişkin bir mesele olduğunu vurguladı.

Sosyalizme açılan Değişim için alternatif programlarıyla, komünistlerin, yeni gelişmeleri dikkate aldıklarının vurgulandığı raporda, bu programın sol güçlerin ortak bir hükümet programına ışık tutacağı belirtiliyor. Sol güçlerin hükümetinin bir burjuva devleti ile karşı karşıya olacağını unutmayan komünistlerin şunu belirttikleri açıklanıyor: Sol güçlerin hükümeti, 20-30 bakandan oluşan bir hükümet değil, yeni bir halk çoğunluğuna dayanan, merkezinde Değişim'in ana gücü işçi sınıfının yer aldığı bir hükümettir. Yunanistan koşullarında sosyalizmin nasıl biçimleneceğinin ise, partiyi derin bir tartışmaya, programını zenginleştirmeye ve modernize etmeye zorladığını belirten Florakis yoldaş, şunu söyledi: "12. Kongreden sonra önümüzde büyük bir program çalışması duruyor."

Bu yolda, ülkedeki tüm ilerici ve sol güçlerin sosyal-politik bağlaşıklığının gerektiğinin belirtildiği raporda, sol bağlaşıklık fikrinin yalnız ilan edilmesiyle yetinilmemesi, bunun sendikal hareket içinde, nispi temsilli seçimler için ve kitle iletişim araçlarının demokratikleştirilmesi için mücadelede ve barış hareketinde somutlanması zorunluluğuna değiniliyor.

Florakis yoldaş, böyle bir bağlaşıklığın, sol güçler arasında yeni bir güven ve işbirliği ortamı yaratacağını, tutuculuğa karşı yeni bir politik gücün ortaya çıkmasına yolaçacağını belirti.

Florakis yoldaş, komünistlerin sol güçlerle bağlaşıklığı önermelerinin parti açısından asla bir zayıflık olarak değerlendirilmemesi gerektiğini, komünistlerin kendi güçlerine, etkinliklerine güvendiklerini belirtirken, şunları vurguladı: Komünistler uydu, kuyruk aramıyor. Bağlaşıklıkta herkes kendi özelliklerini korumalı, eşit haklı olmalı, ortak programın ayrıntılarında bile kendi görüşlerini korumalı. Komünistler, gerçeğin kendi tekellerinde olduğunu iddia etmiyorlar, kendi görüşlerini tartışmaya açıktırlar.

Sol güçlerin birliği içinde kim hegemon olacak? Florakis yoldaş, bu bağlaşıklığa karşı çıkanların böyle bir soruyu gündeme getirdiklerini belirtti. YKP'nin bağlaşıklar içinde tarafların herhangi birinin hegemon olma iddialarıyla ortaya çıkmasının zararları üzerinde durdu. Gelişmeye ortak amaçlarının gerçekleşmesi için en büyük ardıcıllıkla, kararlılıkla ve girişimcilikle mücadele eden gücün damga vuracağını söyledi.

Raporda, politik ve toplumsal görevlerin üstesinden gelebilmek için YKP'nin tüm faaliyet alanlarındaki çabalarına nitel bir değişiklik yapması gerektiği belirtiliyor. Partinin çağdaş Yunanistan ve dünya koşullarına uygun olara politik ve teorik düşüncesini yenileyebildiği, kendisini eleştirdiği, çalışma tarzını cesaretle ve yapıcı bir biçimde yeni gelişme aşamasına uyarladığı açıklanıyor.

ABD'NİN TUTUMU VE...

Başı sayfa 12'de

ABD'nin müttefikleri üzerinde bile egemenlik kurma politikası, sanırız, bu son deneyden sonra daha geniş çevrelerce anlaşılmıştır. ABD'nin tutumunun ülkemizin çıkarlarına ters düştüğü, ulusal onurumuzu ağır biçimde yaraladığı açık-seçik ortadadır.

Bu bakımdan dış politikada yeni bir yaklaşım, yeni bir dış politika anlayışı, artık kimsenin kolay kolay reddedemeyeceği bir zorunluluktur.

Türkiye Komünist Partisi, öteden beri nükleer silahlardan, Amerikan üslerinden arınmış bir Türkiye'yi savunuyor. 12 Eylül rejiminin ve Özal hükümetinin dış politikası, ülkemizi bir çıkmaz içine sokmuştur. Biz komünistler, "dış politikada bir seçenek vardır" diyoruz.

Diyoruz ki, dünyada gerginliğin artmasına değil, tam tersine uluslararası ilişkilerde yumuşamaya katkıda bulunan barışçı bir dış politika... Kendi güvenliğini düşünürken, başkasının güvenliğini de göz önüne alan bir yaklaşım... Bütün komşularımızla, aramızdaki anlaşmazlıkları kötüye götürmeyi değil, çözme yolunda olumlu adımlar atmayı temel alan bir dış politika...

TKP, böyle bir dış politika seçeneğini savunuyor. Bu yolda adım atan, adım atmaya istekli olan her gücü, her kuruluşu, her kişiyi destekliyor. Destekleyeceğini belirtiyor.

YAŞAMAK HAKKINI..

Başı sayfa 6'da

nusunda silahlanma programları konusunda hükümet neden hiçbir açıklama yapmamaktadır? Neden bu konular kamuoyundan gizlenmekte, hatta parlamentodan bile kaçırılmaktadır?

Nedeni açıktır; çünkü eğer halk bilgi sahibi olursa, kendi yaşamını tehdit eden tehlikeleri önlemek için rejimin karşısına dikilecektir; çünkü ABD Türkiye'ye dayatmak istediği her silah, her yeni saldırgan plan karşısında halkın direnci ile karşılaşacaktır.

ANAP hükümeti baskı yasalarına dayanarak barışsever hekimlerimizin sesini kısmak istemiştir ama şunu unutmaktadır: İnsanoğlunun kendi yaşamını savunması gibi en doğal hakkını kullanması yasak, engel tanımayan bir doğa yasasıdır.

GELECEK 1 MAYIS'A DAHA GÜÇLÜ

Başı sayfa 1'de

haykırdı: "Herkese iş, mutfağa aş", "Özal istifa", "işçiler el ele, grevlerle zafere", "İşçiler el ele, genel greve".

İşçiler daha önce basına verdiği bir demeçde petrol-iş grevlerini "ideolojik amaçlı grevler" olarak karalamaya çalışan Türk Metal'in yerel bir yöneticisinin kürsüden konuşturulmasını hep birlikte protesto ettiler. Bu, alanda biraraya gelen on binlerin, ne istediğini bilen, bilinçli bir topluluk olduğunu ortaya koydu.

Türk-İş genel başkanı Şevket Yılmaz, mitingte yaptığı konuşmada, demokrasiye, temel insan haklarına, işçi hak ve özgürlüklerine yönelik adaletsizlikleri ve haksızlıkları kınadıklarını belirtti ve "Rejimin adına demokrasi demekle demokrasi olmaz. Sendikacılık hareketi anayasa ve yasalarla budanmıştır. Devlet sermaye ile bütünleşerek sosyal devlet olmaktan çıkmıştır." dedi. Petrol-İş genel başkanı Cevdet Selvi yaptığı konuşmada "Artık demokrasi kavgasının ekmek kavgasından ayrı olmadığını biliyoruz. Grevden başka yolumuz olmadığı için mutlaka başarılı olacağız". dedi. Türk-İş yönetim kurulu ile başkanlar kurulu adına hazırlanan ve kürsüden okunan ortak bildiride ise şu görüşlere yer verildi: Türk-İş tüm engellere rağmen iki aydır mücadele veren Petrol-İş üyesi işçilerle tam bir dayanışma içindedir. Türk-İş başta işçi memur, köylü, esnaf olmak üzere, iktisaden güçsüz kitleleri, iktisaden güçlü durumdaki azınlığın menfaatlerini koruyan geliştirmeye çalışan siyasal iktidarla demokratik yollardan mücadeleye çağırır.

Bölgesel bir eylem olarak gerçekleştirilen İzmit mitingi, yalnız bilinçli ve yığınsal bir katılımla geçmesi, Türk-İş'in siyasal iktidara karşı açık mücadele çağrısına sahne olması açısından değil, aynı zamanda bu mitingle Türk-İş tarihinde sendikal dayanışmanın ilk kez konfederasyon düzeyine yükseltilmesi açışından da tam bir kazanım oldu. Bu, Türk-İş'te sendikal dayanışma ve mücadele birliğinin sağlanması için gösterilen çabaların boşa olmadığını kanıtladı.

Öte yandan, yüksek öğrenim gençliğinin tek tip dernek yasasına karşı güçlü çıkışının ardından, çeşitli üniversite merkezlerinde tutuklu gençlerle dayanışma eylemleri yükseldi. Bu arada İstanbul'da iki bin öğrenci yemekhane ve beslenme sorunları için sonuç alan bir dilekçe girişiminde bulundular. Gençler, Van 100. Yıl Üniversitesi'nde Mehmet Şirin Tekin adlı bir öğrencinin kendisine "İslamın bekçileri" adını veren bir güruh tarafından hunharca katledilmesine de anında tepki gösterdiler. Van'daki öğrenciler "ölmek değil, okumak istiyoruz" belgisi ile bir yürüyüş ve oturma grevi düzenlerken, hemen ertesi gün İstanbul da biraraya gelen bin öğrenci, sorumlu makamlara çektikleri telgraflarla bu insanlık dışı saldırıyı lanetlediler. Boğaziçi Üniversitesi'nde saygı duruşunda bulunuldu. İstanbul Edebiyat Fakültesi öğrenci derneği yayınladığı bir bildiri ile cinayeti protesto ederken, Erzurum Üniversitesi'nde öğrenciler yaptıkları yemek boykotu ile Van'daki arkadaşları ile dayanışmalarını dile getirdiler. Bursa ve İzmir'deki dayanışma eylemlerinin yanısıra Ankara'da öğrenci dernekleri yaptıkları ortak açıklamada olayı kınarken, iktidarın sorumlu olduğunu belirttiler. Daha sonra İstanbul'da 500'ü aşkın öğrenci Beyazıt Meydanı'ndaki Turan Emeksiz anıtı önünde toplanarak, Mehmet Şirin Tekin için saygı duruşunda bulundular, anıta kırmızı karanfiller bıraktılar.

Bugün, işçilerin, yüksek öğrenim gençliğinin yanısıra, çok değişik kesimler kendi istemleri için öne atılmaktadır. Artvin'in Arhavi ilçesinde, ardından Rize'nin Fındıklı ilçesinde halk artan fiyatları ve yaşam pahalılığını protesto için bir gün süreyle pazarları boykot etti. Aynı günlerde İstanbul Eminönünde esnaf, ANAP'lı belediyenin baskılarını ve aldığı haraçları protesto için vilayete yürüyordu. Yine İstanbul Rahmanlar'da 500'ü aşkın yurttaş, tren yolunda bir kişinin daha can vermesi üzerine, geçit yapılması istemiyle dört saat süre ile tren yolunu kapayarak gösteri yaptılar. Eğe'de çiftçiler, hükümetin tarım politikasını ve açıkladığı sözde reform tasarısını protesto ettiler. Kadınlar "Anneler günü" 10 Mayıs nedeniyle, kadınların aşağılanmasına tepkilerini dile getirmek için İstanbul'da yürüyüş düzenleme girişiminde bulundular. Ankara'da eylem düzenleyerek, "Dayağa son", "Anneler dövülmesin" yazılı rozetler dağıttılar. Mamak Askeri cezaevindeki tutuklu ve hükümlülerin anneleri de 10 Mayıs nedeniyle insan hakları derneğinde biraraya gelerek yaptıkları açıklamada "Askeri cezaevlerinde çocuklarımız yasa dışı olarak tutulmakta, bazı cezaevlerinde ise baskı ve işkence hala devam etmektedir. 1982 Anayasasının en kısa sürede İnsan Hakları Bildirgesi ve Avrupa İnsan Hakları sözleşmesi'ne uygun hale getirilmesi için elimizden geldiğince çalışacağımızı kamuoyuna duyururuz" dediler. Cezaevlerindeki kötü koşulları kamuoyuna duyurmak için Kastomonu, Çanakkale, Bursa ve Gaziantep Cezaevlerindeki tutuklu ve yakınlarının giriştikleri eylemlerin ardından, Sinop cezaevinde de idama mahküm edilmiş dört yurtsever açlık grevine başladılar.

Bütün bu örnekler, bir yıl öncesine oranla bile, çıkışların, hakarama eylemlerinin artan bir yığınsallık ve zenginlik kazandığını, yığınsal mücadelelerin bir yükseliş çizgisi izlediğini ortaya koyuyor.

Ama bu eğilimi gerektiği gibi değerlendirmek için gerçekçi olmak, olguları olduğu gibi görmek zorundayız. Rejim 7 yıldır işbaşındadır ve politik olarak, zayıflamış, birçok bakımdan sıkışmış olmakla birlikte bir haylı güç kaynağına ve olanaklara sahiptir. Geliştirmiş, pekiştirmiş olduğu baskı aygıtının yanısıra manevralara, muhalefeti istikrarsızlaştırma yöntemlerine de başvurmaktadır. Halkın özlediği demokrasinin yolu, ancak en geniş güçlerin birliği, bu temelde büyük bir güç birikimi ile sağlanabilir. Bu nedenle zorlu bir mücadelenin henüz başlarında ilerlenmekte olduğu görülmelidir.

Demokrasi mücadelesinin rayına oturması, sonuç alıcı yönde ilerlemesi açık ki gerçek dönüştürücü güç olan yığınların mücadelesi ile olanaklıdır. Öte yandan, bu mücadelelere katılanların, kendi kendilerini dönüştürmesi, yani yığınların, toplumsal muhalefetin politik bilincinde günümüz koşullarının gerekli kıldığı değişikliklerin sağlanması olmadan da, kazanımlar kalıcılaştırılamaz, geliştirilemez.

Bu, elbette kendiliğinden bir süreç değildir, olamaz. Burada asıl sorumluluk, halkın çıkarlarının en tutarlı savunucusu olan sola, özellikle de devrimci sola düşüyor. Yığınsal mücadelelerdeki yükseliş her alanda, her düzeyde birliğin sağlanması, pekiştirilmesi ile kalıcı bir eğilim haline getirilebilir, saptırılmaz hedeflere yöneltilebilir. Ne yazık ki, biz ise, yeterli bir birliği sağlamış olmaktan uzağız ve bu yüzden de artan olanakları gerektiği gibi değerlendiremiyoruz. Halbuki, koşullar, artan eylemler, birlikten uzaklaşmanın değil, tam aksine sürekli olarak birliği gerçekleştirmenin zeminini hazırlıyor, zorunluluğunu dayatıyor. Bu bakımdan, TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın 1 Mayıs konuşmasında vurguladığı gibi "Sol güçler olarak her ne pahasına olursa olsun birlik yaratmalı, birliğimizi güçlendirmeli, genişletmeliyiz."

Bunun gereklerini yerine getirebildiğimiz ölçüde, emin ve sağlam adımlarla ilerleyebilir, 1 Mayıs 1988'in alanlarda, özgürce, yığınsal biçimlerde kutlanmasının koşullarını hazırlayabiliriz.

KÜRT ULUSAL SORUNUNDA POLİTİK...

Başı sayfa 12'de

Yoksa Kürt halkını kırıp yoketmeyi, askeri yöntemlerle ezmeyi kafasına koyan Evren-Özal yönetimi mi?

Niçin Kürt halkının yaşadığı yerlerde halâ sıkıyönetim sürmektedir? Niçin "köy korucuları" adı altında silahlı cinayet şebekeleri oluşturulup Kürt halkının içine dinamit yerleştirilmiştir? Niçin Kürt halkının çevresindeki kuşatma, askeri operasyonlar, baskı, zulüm bir türlü son bulmamaktadır?

Yıllardır süren asimilasyon politikasına karşı benliğini korumaya çalışan, tepesinde "sız bizden değilsiniz" diye patlayan asker dipçiğine karşı kendi varlığını savunan Kürt ulusu, varlık sorununun politik çözümünü istemektedir. Varlığına yönelik ulusal baskının son bulmasını, ulusal demokratik haklarının tanınmasını, kendi dilinde konuşup, okumayı istemektedir. Bu her ulusun en doğal hakkıdır.

Evet, Türkiye'de çok geniş çevrelerin artık açıkça ifade ettiği ya da inkâr edemediği gibi bir Kürt sorunu vardır. Bu sorun askeri şiddet yöntemleriyle çözülemez. Kürt ulusal sorunu politik yoldan çözülmelidir. Kürt ulusunun varlığı tanınmadan, bu ulus üzerindeki baskılara son verilmeden Türkiye demokrasi yolundan ilerliyemez.

TKP'nin belirttiği gibi; "Bugünkü rejimin politikası ve onun gelecekte çok daha amansızca uygulanma olasılığı, yalnız Kürt halkı için değil, Türk halkı için de ve bölgede barışın sağlanması açısından da çok ciddi tehlikeler taşıyor. Burada söz konusu olan, **birincisi**, Türkiye Kürdistanı'nda, şimdi mevzi çatışmalarla kıyaslanmayacak ölçüde kanlı bir boğuşmanın kaçınılmaz hale getirilmesi; **ikincisi**, anti-Kürt kampanyanın etkisi altında, ilk işaretleri daha bugünden görülen muhalefetin rejim tarafından tamamen etkisizleştirilmesi ve 12 Eylülcü rejimin pekiştirilmesi; **üçüncüsü**, sınır ötesi operasyon macerasının, şu ya da bu aşamada Türkiye'yi ABD ve İsrail planları doğrultusunda Ortadoğu'da savaşa sürüklemesidir.", "Bu durumda soruna soğukkanlı bir şekilde yaklaşmak, tüm barış ve demokrasi yanlısı güçler açısından büyük önem taşıyor. Doğu'daki olayları askersel yöntemlerle çözülecek bir asayiş sorunu değil de, ulusal ayrılıklardan, ayrıcalıklardan kaynaklanan siyasal bir sorun sayan çevrelerle, şimdi diyaloğ için olanakların çok daha geniş olduğu kanısındayız. Bu siyasal sorunun adil, demokratik, barışçı yoldan çözülmesi için böyle bir diyalog zorunludur."

(Atılım, 1 Mart 1987)

ÇOĞUNLUĞUN, AZINLIĞIN VE BİREYİN HAKLARI

Başı 1. Sayfada

dumunun sonuçları meşrudur ve ne de "emir-kumanda zinciri" içindeki sıkıyönetim mahkemelerinin kararları... O nedenle bugün Türkiye'de bir meşruiyet bunalımı vardır.

Yasaklarla ilgili tartışmaları dinleyen, basından okuyan her insan, ilk bakışta, 12 Eylül darbesinin yaptığı adaletsizlikleri ortadan kaldırma yönünde bir tartışma yürüdüğünü sanabilir. Oysa durum hiç de öyle değildir. Hükümet, tıpkı 12 Eylül darbecileri gibi, insan haklarını, özgürlüklerini oylama konusu yapmak yeltenişi içindedir. Özal, "şu, şu kişilerin doğal insan haklarını tanıyalım mı, tanımayalım mı" türünden bir soru ortaya atmakla, insan hak ve özgürlüklerini tartışmalı hale getirme yolunu seçmiştir.

Biz komünistler, öteden beri, tüm yurttaşların yasalar önünde eşitliği ilkesinin, sömürü dünyasında, çoğu zaman bir aldatmaca haline geldiğini, zenginle yoksulun aynı yasa karşısında asla eşit olamayacağını sık sık dile getiriyoruz. Fakat, yasalar önünde herkesin eşit olması ilkesinin, tüm insan uygarlığının hukuk alanındaki büyük ve kutsal dokunulmaz ve tartışılmaz bir kazanımı olduğunu belirtmek büyük önem taşıyor.

Şimdi tartışılan tam da bu ilkedir. TC yurttaşlarından bazılarının herkese tanınan kimi haklardan ve özgürlüklerden yoksun edilip edilmeyeceği, halkoyuna sunulmak isteniyor. Bu, çoğunluk iradesini kötüye kullanmanın, oy verme kurumunu demagojiye alet etmenin en çirkin, kabul edilemez bir örneğidir.

Hiçbir çoğunluk, ne kadar ezici bir çoğunluk olursa olsun, tüm bireylere tanınmış hak ve özgürlüklerden, şu ya da bu bireyi yoksun etme hakkına sahip değildir.

Hak ve özgürlükleri tartışmasız hale getirmek, günümüz Türkiyesinin temel sorunlarından birisidir.

Bireylerin doğuştan elde ettikleri hakları ve özgürlükleri tartışılamaz. Bunlar yaşama, çalışma, öğrenme, örgütlenme, düşünme vs. hak ve özgürlükleridir.

Tartışılmaz hak ve özgürlüklere sahip bireylerin oluşturdukları çoğunluğun da tartışılmaz hakları vardır. Bu, devleti çoğunluğun yönetme hakkıdır.

Çoğunluğu oluşturan bireylerin dışında kalanların oluşturduğu azınlığın da tartışılmaz hakları vardır. Bu, çoğunluk haline gelme hakkıdır.

Çoğunluğun, azınlığın, bireylerin hak ve özgürlüklerinin tartışılır hale geldiği bir ülkede, geçici olarak oluşan bir çoğunluğa dayanarak, ya da kendi özgür iradeleri dışında, baskıyla, zorla, yalan ve demagojiyle, kendi öz çıkarlarına tam ters amaçlar etrafında toplanan bireylerin çoğunluğuna sözde dayanarak azınlığın ya da, şu ya da bu bireyin hak ve özgürlükleri üzerinde kararların alındığı bir ülkede demokrasiden elbette söz edilemez. Öyle ki, bu yöntemlerle oluşturulmuş bir çoğunluğa, kendi hak ve özgürlüklerini yok edecek olan kararları bile onaylatmak olanaklıdır.

Halkı "depolitize" etmekle övünen, bir başka deyişle, çoğunluğu devleti yönetme hakkından yoksun bırakmanın bu sosyo-psikolojik yöntemini kullanan Özal ve ortaklarının, söz konusu çoğunluğu azınlığın ve tek tek bireylerin özgürlüklerini yok etme aracı olarak kullanma yeltenişi otoritarizmin en demagojik biçimidir. "Yasaklılar üzerindeki kararı halk versin" ya da "TKP'nin üzerindeki yasağın kalkıp kalkmayacağına halk karar versin" diyenler, temel hak ve özgürlükleri boğazlama eylemine, halk çoğunluğunu suç ortağı yapma çabası içindedirler.

Şurası açık: Yasaklı olan politikacıları ya da yasaklı olan TKP gibi sol partileri hükümete getirme ya da getirmeme hakkı tartışmasız şekilde çoğunluğun hakkıdır. Biz, şimdi, şöyle diyoruz: Yasaklar kalksın, ve halk kimin hükümete geleceğini bizzat kendisi, özgür iradesiyle karar versin...

Özetle, antidemokratik anayasayla bazı politika adamlarının ellerinden alınan hak ve özgürlükleri ile ilgili tartışma, ülkemizde artık evrensel hale gelmiş, en temel demokrasi kurallarının ve değerlerinin henüz ne denli zayıf temellere sahip olduğunu bir kere daha gözler önüne serdi. Açıktır ki, herkesin üzerinde anlaştığı bir demokratik değerler, kurallar, davranış biçimleri sistemi oluşturmak, yeni bir "politik kültür"ün yaratılması, kökleşmesi için çalışmak, dar sınıf çıkarlarının üzerine yükselmeyi başaran tüm TC yurttaşlarının ortak davasıdır.

VAN'DAKİ CİNAYETİ İNSANIM DİYEN HERKES LANETLEMELİDİR!

Başı sayfa 1'de

yumduğunu, dahası okulda şimdiye kadar meydana gelmiş saldırı olaylarında polisin de sessiz kaldığını, uzun süreden beri valiliğe yaptıkları başvuruları; na hiçbir ciddi yanıt verilmediğini belirttiler.

Gerçekten de Van'daki kanlı cinayet, fevri bir hareket sonucu meydana gelmemiş, adım adım hazırlanmış, örgütlü ve planlı olarak gerçekleştirilmiştir. Üniversitenin eski rektörü Prof. H.Atun, daha 1986 yılı başında, bu üniversitede din kisvesi altında, dıştan destekli ve organize bir harekete ve tehlikeli gidişe işaret ediyordu. Ne ki, Prof. Atun'un basında yer alan uyarılarına hiçbir resmi kurum, yetkili yanıt vermedi, hiçbir soruşturmaya ve kovuşturmaya gidilmedi.

Hangi yetkili niye gidecekti ki?

Tam tersine, Van 100. Yıl Üniversitesi, genelkurmay ve diyanet işlerince görevlendirilmiş sözde "irşad" ekibinin ziyaretine sahne oldu. Devletin güvenlik servisleri, Van ve öteki illerde "Bizden olmayanlar dinsizdir, katli vaciptir" diye ayetli bildiriler kaleme alıp dağıtmakla meşguldüler.

Evren Rabıta olayını nasıl unutturacağını düşünmekle, "Türk-İslam" sentezini devletin tek ideolojisi ilan etmekle, hükümet ve mensupları ise, "Allaha küfretme" adı altında yurttaşların din ve vicdan özgürlüğünü tehdit eden yasa hazırlamakla, devlet işlerinde fetva istemekle, devlet dairelerinde ve üniversitelerde cami, mescid açmakla, oy deposu olarak kullandıkları tarikatları okşamakla meşguldüler.

Bunlar, bu cinayetin sorumluluğunu paylaşmakla kalmıyorlar, şimdi bu kanlı olayı kınamayı bile gerekli görmeyerek, yeni yeni cinayetleri kanlı saldırıları da cesaretlendirmiş, teşvik etmiş oluyorlar.

Bu kanlı saldırılarının, dindar kesimlerin bir bölümünün "Artık Amerika'nın oyunlarına, kardeşi, kardeşe kırdırma oyunlarına gelmeyeceğiz, 'kanlı pazar'lara alet olmayacağız" diye açıklamalar yapmaya başlamasının ardından gelmesi bir raslantı değildir. Yine, din kisvesi altında işlenen bu cinayetin, 12 Eylül öncesi kontrgerilla ile, CIA ile içli, dışlı bir cinayet şebekesi olarak çalışan MHP yöneticilerinin "aklanma"sının, bunların "Allahüekber" ile "Başbuğ" nidalarının birbirine karıştığı MÇP kongresini düzenlemeleri ardından, 3 Mayıs "Türkçülük" gününde meydana gelmesi raslantı değildir.

Bu cinayet rejimin ve yandaşlarının "12 Eylül öncesine dönme" korkutmacasına, muhalefeti istikrarsızlaştırma oyunlarına giderek daha fazla ihtiyaç duydukları bir ortamda işlenmiştir. Bu kanlı olay, bir avuç işbirlikçi ve militarist dışında, ülkede soldan sağa en geniş muhalefet güçlerinin, Amerikan emperyalizmine ve işbirlikçilerinin diktasına karşı birleşme fırsatının doğduğu, ulusal egemenliği ve demokrasiyi sağlama temelinde uygarca bir diyalog geliştirme çabalarının arttığı koşullarda örgütlenmiştir. Bu çabaları dinamitlemeye çalışanlarla, Van'daki saldırıyı örgütleyenler arasında hiçbir bağ olmadığını kimse söyleyemez.

Başı sayfa 2'de

LENİNCİ "PRAVDA"NIN 75. YILDÖNÜMÜ

güçlerin geliştirilmesi ile halkın sosyal ihtiyaçlarının karşılanması arasındaki ilişkiden doğan bir tür "kısır döngü"ye işaret edildiği biliniyor. Yine bilindiği gibi, bu "kısır döngü"yü kırmanın biricik yolu olarak aynı eserde, milyonlarca insanın yaratıcı inisiyatifini canlandırmak gösteriliyor. Biz şimdi Moskova'da, Pravda'nın, öteki Sovyet parti ve devlet yayın organlarının tirajlarındaki muazzam artıştan, Sovyet insanlarının bu yayınlarla kurduğu gerçekten hepimizi özendiren canlı bağlardan, çağdaş Sovyet toplumuna özgü, tabir caizse, yeni türden "kısır döngü"leri parçalayacak ger çek kuvvetlerin ortaya çıktığını sevinçle, heyecanla gözlemleyebiliyoruz.

İşçi sınıfına sosyalizmi propaganda etmede, doğallıkla reel sosyalizmi tanıtmak, yayınlarımızda her zaman önemli bir yer alıyor. Bununle birlikte şimdi biz, özellikle Sovyetler Birliği'nde devrimci yenilenme sürecini bütün yönleriyle tanıtmakta başarılı olamadığımızı gözlüyoruz. Bu alanda hayli materyal yayınlamış olsak da, bunlar, Sovyetler Birliği'ndeki canlı gerçeği olduğu gibi yansıtmaktan hala uzaktır.

Bunun başlıca nedeni, sosyalizm hakkında öteden beri bilincimize yer eden, gerçeğin yalnızca bir yanını görme, yalnızca başarıları, üstelik genel ifadelerle dile getirmekle yetinme alışkanlığını, kalıpçılığı henüz yenemeyişimizdir. Bunda, ilgi alanımızın sosyalizm kuruculuğunun teorik ve pratik sorunlarından uzak oluşu, dikkatimizi kendi yaşadığımız sömürü dünyasının sorunlarına yöneltmiş oluşumuz gibi teorik sınırlılık da rol oynuyor. Bir de buna SBKP 27. Kongresi'nden sonra, sosyalizm hakkında artık eskiyen bilgilerimizi hızla yenilemedeki eksikliklerimiz ekleniyor.

İtiraf etmek gerekir ki, bu yaklaşım ve eksiklikler, bizi anti-komünizm ve anti-Sovyetizm karşısında saldırıya geçmekten alıkoymuş, sosyalizmin pratiğinde, kendilerince eleştirilecek -kimisi haklı da olan- yanlar bulan samimi insanları sosyalizm davasına kazanmamızı zorlaştırmıştır.

Ama bizim bu zayıflığımız, kimilerince tamamen bir başka sonuca varmak için kullanılıyor. Bunlar, bizim her dönemde Sovyetler Birliği ile dayanışma içinde oluşumuzu, esas zayıflık, bir tür sözüm ona "bağımlılık"tan doğan bir zayıflık olarak yorumlamayı deniyorlar. Şunu kararlılıkla ifade etmek gerek: TKP'nin en güçlü, en ilkesel yanı budur -bu değişmeyecek olan en temel sınıfsal konumumuzdur. Çünkü bizim Sovyetler Birliği'ne karşı tutumumuz, sosyalizmin şu ya da bu döneminde ortaya çıkan zorluk ya da başarılardan bağımsızdır. Bu tutum, herşeyden önce, sömürü dünyası ile sosyalizm dünyası arasındaki savaşımda alınan bir tutumdur. Bu, emperyalizmin saldırgan politikasıyla SBKP'nin barışçı politikası arasındaki savaşımda alınan bir tutumdur. Ve nihayet bu, Türkiye'yi Sovyetler Birliği'ne karşı bir "sıçrama tahtası" yapma planıyla, Sovyetler Birliği'yle barış içinde yanyana yaşama çizgisi arasındaki çatışmada alınan bir tutumdur. Bu tutum, o nedenle, hem sınıfsal, hem ulusal ve hem de genel insani çıkarlarla tam bir uyum içindedir. "TKP her dönemde Sovyetler Birliği'ni destekledi" diyenler, gerçekte bizi suçlamış olmuyorlar, bizim tutarlılığımızı, her türlü baskıya, koğuşturmaya rağmen ilkesel konumlarımızdan ayrılmadığımızı itiraf etmiş oluyorlar.

Fakat şunu da eklemek gerekir ki, sosyalizmin başarıyla gelişmesi ve güçlenmesi, bizim ülkemizdeki barış, demokrasi ve ilerleme savaşının koşullarına her geçen gün daha büyük etkide bulunuyor. Bunun tersi de doğru olarak kabul edilmelidir. O nedenle, biz Türkiyeli komünistler, sosyalizm dünyasında ortaya çıkan zorluklara ve bunların aşılmasına elbette ilgisiz kalmıyoruz.

Hemen belirtmeliyiz ki, başta SBKP olmak üzere, sosyalist ülkeler partilerinin dünya barışının korunması ve emperyalizmin yeni-globalist politikasının geriletilmesi uğrundaki girişimleri, bizim savaşımımızın koşullarını dolaysız yoldan iyileştirici etkide bulnuyor. Şu özgün durumu da vurgulamak gerekiyor: SBKP'nin öteden beri sürdürdüğü barışçı girişimleri, şimdi Sovyetler Birliği'nde 27. Kongrenin başlattığı derimci yenilenme ve maksimum demokratikleşme süreciyle birleşti; tabir caizse, barış ve demokrasi arasındaki bu birleşme, adeta kimyasal bir reaksiyona yol açtı ve reel sosyalizmin çok yönlü güçlerini açığa çıkardı.

Bu etki, şimdi özel bir biçimde kendisini ülkemizde hissettiriyor. SBKP'nin yenilenme stratejisi, üstelik Rusça terimlerle yasal burjuva basınında ele alınıyor, tartışılıyor, ve belirli birkaç on yıldır reel sosyalizme tereddütlü bakan çevrelerde gerçekten inandırıcı, esinlendirici etkilerde bulunuyor.

Biz Türkiyeli komünistler, SBKP'nin 27. Kongrede çizilen ve son Ocak Plenumunda derinleştirilen yenilenme çizgisini barış ve sosyalizm ortak davamıza yapılmış, etkileri asıl gelecek beş-on yıl içinde olağanüstü bir biçimde görülecek olan, gerçekten büyük bir enternasyonalist yardım olarak, heyecanla selamlıyoruz.

Başı sayfa 4'de

TÜRKİYE GERÇEĞİ

karşısındaki olumsuz tutumundan kaynaklanabilir. "Hürriyet" gazetesinin Moskova bürosunun açılış töreninde Sovyet Dışişleri yetkililerinin, 'eğer Sovyet önerileri kabul edilirse Türkiye Sovyet füzelerinin menzili dışında olacaktır' şeklinde sözleri de bunu gösteriyor.

Bu durumda, ülkemizdeki barış güçlerine, muhalefet partilerine, demokratik basına ve kamuoyuna çok büyük görevler düşmektedir. NATO'nun, ABD'nin baskılarına boyun eğilemez. H.Kutlu yoldaşın 7. Plenumda vurguladığı gibi, "nükleer savaş tehlikesine karşı ve barışçı bir dış politika için verilecek mücadele, bütün muhalefet partilerinin, sendikalarda sanayi ve ticari odalarına kadar bütün meslek örgütlerinin içinde ve aydınlar arasında çok daha geniş bir taban kazanabilir. Çok çeşitli örgüt biçimleri ile tabanda ve tavanda geliştirilecek inisiyatiflerle adım adım böylesi bir geniş hareket oluşturulabilir."

Başı sayfa 2'de

EŞİM, YOLDAŞIM ZİYA YAMAÇ

gürlükleri için savaşan halkları ezen tüm iktidarlara karşı bu isyanlar durmadan yinelendi. Özellikle Amerikan emperyalizminin soyunduğu "Yıldızlar Savaşı" hazırlıkları, Evren paşaların memleketi emperyalizmin planlarına tam teslimi karşısında; her zaman olduğu gibi insanlığın geleceğinin bir avuç kapitalistin çıkarına harcanmasına karşı koyan yoldaşlarıyla, komünistlerle, dünya ilerici kamuoyuyla aktif savaşın içinde olamamanın (son birkaç yıldır yazamaz durumdaydı) üzünütüsü içindeydi. Ama geleceğe, başta Sovyetler Birliği'nin, sosyalist ülkeler topluluğunun yüce gücüne, komünistler ordusuna, barışın sağlam ellerce savunulduğuna, haklı savaş verenlerin utkusuna, genç komünist kuşağımızın ödün vermeden savaşımı sürdüreceğine inanıyordu. Bu inançladır ki, tüm insanlığın olduğu gibi Türkiye emekçi halkının kurtuluş gününün hiç de uzak olmadığı, son günlerinde paylaştığımız düşüncelerdi. Diyeceğim, Ziya Yamaç, genç, özverili komünistlerin, partimizin, TKP'nin saflarında sıkı birlik halinde ve onun gösterdiği yolda, sapmadan ilerleyeceklerine inanıyordu. Kendisinin uzun bir ömür boyu içinde olduğu savaşımı, ama bir an önce varmak için tüm güçleriyle sürdüreceklerine inanıyordu. Bu inancında da yanılmayacağına eminim.

Ziya Yamaç, haksızlıklar, yalan-dolan karşısında her an patlayanbir barut fıçısını andıran karakterine karşın gayet ince bir ruha sahipti. Ani parlamalarından sonra (haklı olduğu halde) günlerce "böyle yapmamalıydım" diye pişmanlık duyardı. Çok namuslu, dürüsttü, her gerçek komünistin olması gerektiği gibi. Hemen de her aydın gibi disipline sığmadığı halde, bir kez dahi parti disiplinini bozmadı. İyi bir baba, çok iyi bir dede idi. Tüm torunlar için barış özlemiyle yanıyordu.

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı:1DM, Abone:1 yıllık 48DM

KÜRT ULUSAL SORUNUNDA POLİTİK ÇÖZÜM

1986 yılı sonunda, Türkiye'de Kürtlerin yaşadığı bölgelerde son iki yıl içinde 550'yi aşkın insanın öldürüldüğü açıklanmıştı. Yeni yıldan bu yana geçen 5 ay içinde ise, bu bölgede ölenlerin sayısı yüzü aştı. Kürt halkının yaşadığı, kuşatmanın ve operasyonların sürdüğü bu bölgelerde ölüp gidenlerle ilgili gerçek rakamların çok daha yüksek olduğu açıktır. Yıllardır silahlı askeri birlikler, silahsız Kürt köylülerine karşı görülmemiş bir vahşet uyguluyor. Adeta Türkiye'nin doğusu ve güneydoğusu işgal altındadır. Burada kendi topraklarında yaşayan Kürt halkı düşman olarak görülmekte, "operasyon adı altında tam bir soykırım savaşı yürütülmektedir. Özal hükümeti bu vahşetin sorumluluğundan yakasını kurtaramaz.

Mardin'e bağlı Gercüş ilçesi Güzelöz köyünde SHP milletvekillerince basına yansıtılan olay, Türkiye'de "insan haklarına saygı"dan söz eden herkesi isyan ettirecek niteliktedir. Çırılçıplak soyularak dövülen, kadınlara teşhir edilen Kürt köylüleri, ağızlardan manyetoyla elektrik verilen Kürt çocukları, Tunceli' nin Sütlüce köyünde çeşmeden su almaya giden 5 Kürt kızının üzerine jandarmanın ateş açması ve genç kızlardan ikisinin yaralanması olayları gaddarlığın ne ölçülerde olduğunu gösteren, gazetelere yansıyabilmiş örneklerden birkaçıdır. Mardin'deki olayla ilgili SHP Mardin milletvekili Kenan Nehrazoğlu'nun Cumhuriyet gazetesine söyledikleri şöyledir: "Halk çok tedirgin ve hemen hemen hiç konuşmak istemiyordu. Oturma şekillerinden bile işkence belliydi. Daha doğrusu oturamıyorlar, yan yatıyorlardı. Nedenini bilmedikleri bir olaydan dolayı bütün köy halkı dayaktan geçirilmişti. Dokuz yaşındaki bir ilkokul öğrencisi ile geçen yıl ilkokuldan mezun olan dört çocuğa da işkence yapılmıştı. Bunu kimin yaptığını araştırınca, bütün devlet terörünün baş sorumlusu olarak görülen Aytekin İçmez adındaki bir binbaşı çıktı karşımıza. Yöre halkına "siz bizden değilsiniz, ayrı bir milletdensiniz" diye feci şekilde günlerce bu binbaşı tarafından dayak atıldığını tesbit ettik." (Cumhuriyet, 6 Mayıs 1987)

İşte Kürt halkının üzerine bu "bölücü" kafayla gönderilen, beyinleri yıkanmış silahlı askeri birlikler, bu topraklar üzerinde ulusal kurtuluş savaşında omuzomuza savaşmış Kürt halkına "siz bizden değilsiniz" diyerek düşmanca yanaşmakta, her türlü işkenceyi, barbarlığı reva görmektedir.

Kimdir "Bölücü"?

Kendi varlığını, dilini, geleneklerini, göreneklerini savunan Kürt halkı mı? Bunu savunmak ki, Türk halkı kadar Kürt halkının da en doğal, en temel insanlık hakkıdır.

Arkası 9. sayfada

ABD'NİN TUTUMU VE YENİ BİR DIŞ POLİTİKA GEREĞİ

Görülüyor ki, kamuoyunda gerek ABD yönetimi, gerekse ABD Kongresi' nin tutumuna karşı bir şeyler yapmak gerektiği konusunda bir mutabakata varılmıştır. ABD egemen çevrelerinin politik dayatmalarına, "yardım"ları politik koşullara bağlamasına karşı artık sessiz kalınamaz. Bu konuda bir görüş birliği sağlanmıştır. Öyle ki, bugün Dışişleri Bakanlığı üst düzey yetkililerinin de "SEİA'nın uzatılmasında acele edildiği kanaatinde oldukları" Cumhurbaşkanı Evren'e verilen brifingte dile getirilmiştir.

Yine bu brifingte, Türkiye'nin ABD ve Sovyetler Birliği'ne karşı izlediği politikayı değiştirmesi gerekebileceği üzerinde durulmuştur. Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile ilgili "yeni politikalar üretmesi" ve Sovyetler Birliği'ne karşı "daha olumlu gelişmelere zemin hazırlayacak girişimlerin başlatılmasının yerinde" olacağı belirtilmiştir **(Hürriyet,** 8 Mayıs 1987).

Bütün bunlar, geç de olsa, kamuoyunun geniş tepkisi karşısında da olsa, olumlu birer gelişme sayılmalıdır. Ama, kanımızca, asıl önemli olan, bu sözlere uygun adımlar atılıp atılmayacağıdır.

Evet, ABD'nin tutumuna karşı, artık bir şeyler yapmak gerekiyor. Bu konuda mutabakat vardır. Ancak ne yapmak gerektiği konusunda görüşler çeşitlidir.

Elbette Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in ABD gezisinin ertelenmesi, ABD önünde belirli bir politik ve diplomatik tutumu yansıtmaktadır. **Milliyet** gazetesi yazarı M.Ali Birand'ın da belirttiği gibi, "Türkiye'nin memnuniyetsizliğinin bir ifadesidir."

Ancak ABD'nin tutumuna eş düşen, ona yanıt olabilecek bir karar mıdır? Nitekim eski Dışişleri Bakanlarından, uzun yıllar Washington'da büyük elçilik yapmış olan Melih Esenbel, açıkça söylemektedir. Esenbel, "Amerika'nın tutumuna karşı tek çare, etkili olabilecek koz, bu üslerin çalışmalarını durdurmaktır." diyor. **(Hürriyet,** 19 Nisan 1987)

Aynı şekilde, Türkiye ile ABD arasındaki görüşmelere eskiden Genelkurmay Başkanlığı adına katılan, Türkiye-ABD ilişkileri konusunda bir kitabı ve değişik yazıları olan emekli amiral Sezai Orkunt da bu gerçeği dile getirmektedir. Orkunt demektedir ki: "ABD hükümetini ve Kongresi'ni etkileyecek yegane unsur, Kongre tarafından Türkiye'ye karşı düşmanca eğilimlerin durdurulmasına kadar, bu tesislerdeki ABD faaliyetlerinin kesilmesidir. **(Milliyet,** 5 Mayıs 1987).

Gerek Esenbel, gerekse Orkunt, "tek çare"den, "yegane unsur"dan söz etmektedirler. Bunu vurgulama gereği duymaktadırlar. Gerçi pek çok olayda, alınabilecek birden çok önlem vardır. Önlemler, çareler teke indirgenemez. Hatta bazı durumlarda çareler tükenmez de... Ama bu durumda, etkili olabilecek bellibaşlı önlem, gerek Esenbel, gerekse Orkunt'un belirttiği gibi, bu üslerin çalışmasının durdurulmasıdır.

Nitekim, ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Bayan Phlys Oakley, hala pervasızca şunu diyebilmektedir: "Önemli olan Amerika'nın üslerdeki faaliyetinin etkilenmemesidir. Türkiye'deki üslerimizin çalışmakta olmasıdır."

Sanırız bu sözler, etkili olabilecek önlemin karşı tarafın ağzından ifadesidir. Etkili olabilecek önlemin ne olabileceğini ölçmenin bir başka göstergesidir.

Arkası 8. sayfada

ÖNEMLİ DUYURU

TKP'nin Sesi ve Bizim Radyo' nun yayın metrelerinde değişiklik yapıldı. Radyolar, 15 Mayıs 1987 tarihinden itibaren yayınlarını Türkiye saatiyle hergün kısa dalgadan, aşağıdaki saat ve metrelerden sürdürecektir.

TKP'NİN SESİ RADYOSU

Saat	Metre	Dalga boyu
07	48,4 m,	6200 kHz
08	48,4 m,	6200 kHz
11	40,9 m,	7335 kHz
12	40,9 m,	7335 kHz
15	40,9 m,	7335 kHz
16	40,9 m,	7335 kHz
19	40,9 m,	7335 kHz
20	40,9 m,	7335 kHz
23	48,4 m,	6200 kHz
24	48,4 m,	6200 kHz

BİZİM RADYO

Saat	Metre	Dalga boyu
05	48,4 m,	6200 kHz
06	48,4 m,	6200 kHz
09	48,4 m,	6200 kHz
10	40,9 m,	7335 kHz
13	40,9 m,	7335 kHz
14	40,9 m,	7335 kHz
17	40,9 m,	7335 kHz
18	40,9 m,	7335 kHz
21	40,9 m,	7335 kHz
22	48,4 m,	6200 kHz

AYRICA

Saat	Metre	Dalga boyu
13.15	31,6 m,	9500 kHz
17.45	31,6 m,	9500 kHz
23.00	50,7 m,	5915 kHz
23.30	50,7 m,	5915 kHz